

6th National Research Conference on Applied Social Statistics

Conference Chair

Dr. K.M.L.M. Manjula Gunarathna

Chief Coordinator

Ms. Apeksha Embuldeniya

Conference Secretary

Ms. Tharaka N. Perera

Chief Editor

Ms. Tharaka N. Perera

Co-Editor

Ms. Niresha Assalla

Ms. Lashini Liyanage

Cover Page Designer

Ms. Lashini Liyanage

Social Statistics Students' Association

Department of Social Statistics

University of Kelaniya

Sri Lanka

2020 December

NRCASS 2020
Advisory Committee

Professor M. M. Gunatilake

Dean, Faculty of Social Sciences, University of Kelaniya

Professor W. M. Semasinghe

Professor, Department of Economics, University of Kelaniya

Mr. B. M. N. Nishantha

Senior Lecturer, Department of Social Statistics, University of Kelaniya

Mr. C. D. Chathuranga

Senior Lecturer, Department of Social Statistics, University of Kelaniya

NRCASS 2020
Panel of Reviewer

Prof. Nawarathna Banda

Head, Department of Economics, University of Kelaniya

Dr. K. M. L. M. Manjula Gunarathna

Head, Department of Social Statistics, University of Kelaniya

Mr. Aruna Lokuliyana

Head, Department of Mass Communication, University of Kelaniya

Ms. Yamuna Mendis

Head, Department of Political Science, University of Kelaniya

Mr. Sithara Priyadarshana

Head, Department of International Studies, University of Kelaniya

Ms. D. D. R. de Silva

Head, Department of Philosophy, University of Kelaniya

Dr. Osantha Thalpawila

Senior Lecturer, Department of Political Science, University of Kelaniya

Dr. N. D. G. Gayantha

Senior Lecturer, Department of Philosophy, University of Kelaniya

Dr. H.R.S. Sulochani

Senior Lecturer, Department of Social Statistics, University of Kelaniya

Ms. Sanjeevani Rathnabahu

Lecturer, Department of Library and Information Science, University of Kelaniya

Ms. Samanthika Priyadarshani

Lecturer, Department of Mass Communication, University of Kelaniya

Mr. Sampath Arunashantha

Lecturer, Department of Geography, University of Kelaniya

Mr. Mangala Pasquel

Lecturer, Department of Mass Communication, University of Kelaniya

Ms. Dinithi Jayasekara

Lecturer, Department of Mass Communication, University of Kelaniya

Ms. Apeksha Embuldeniya

Lecturer, Department of Social Statistics, University of Kelaniya

Ms. Dilushi Kodithuwakku

Lecturer, Department of Social Statistics, University of Kelaniya

Social Statistics Students' Association

Committee Members – 2020

President	W. M. M. Weerasundara
Vice President	C. B. Bingumalee
Secretary	N. B. P. Upekshanee
Vice Secretary	W. G. P. C. Watagala
Treasurer	I. H. R. T. m. Bandara
Editor	H. L. A. M. Sewwandi
	D. M. A. S. Dissanayake
	R. S. M. Kumara
Committee Members	H. A. N. D. Premalal
	S. J. S. S. Dinethsala
	B. K. K. Gayan
	M. K. D. Vithanavasam
	W. M. C. Lakshani
	W. M. A. P. Wanninayake
Senior Treasurer	Dr. H. R. S. Sulochani (Senior Lecturer)

TABLE OF CONTENT

BIODIVERSITY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT	16
A study on identifying land use changers in Monaragala city area <i>R. M. Kalindu Rathnayaka</i>	18
Study the most influential factors of human- peacock conflicts in rural areas in Sri Lanka; A case study in Wewere GND, in Kandy District. <i>D. R. A. K. Danasekara</i>	19
Issues related to the Land use and Water Resource Management in Sri Lanka (A case study of Mi Oya River basin in Kurunegala District) <i>H. S. Madhumali, D. S. A. Munasinghe, S. B. Manamperi, D. C. V. Fernando</i>	20
ECONOMIC AND ECONOMIC DEVELOPMENT	22
The impact of unemployment rate to inflation rate in Sri Lanka <i>N.B.P.Upekshanee</i>	24
Contribution of the major sectors of Sri Lankan Economy <i>H. L. A. M. Sewwandi</i>	25
Consumer awareness and satisfaction about the functioning of the financial institution system in Sri Lanka <i>N. B. P.Upekshanee</i>	26
ශ්‍රී ලංකාවේ සුළු පරිමාණ පැහැදිලි සම්පත් කරමාන්තය සහ ග්‍රාමීය ආර්ථිකය (කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ නිකවැරවිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ දියර කිරී නිෂ්පාදනය ඇසුරෙන්)	27
බඩ. එම්. එන්. එස්. වන්නිනායක	
ශ්‍රී ලංකාවේ වියපත් ජනගහනය වර්ධනය වීම සහ ආර්ථිකයට ඇති කරනු ලබන බලපෑම එච්. එල්. එම්. එම්. සෙව්වනදී	28
රාජු හා පෙළද්‍රෝලික අංශයේ බැංකු හාවිතය පිළිබඳ අධ්‍යනයක් (ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය ඇසුරින්)	29
පී.ඒ.ඒස්.එම්. දිප්පිකා	
ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශසේවා නියුක්තියෙහි පවතින නව ප්‍රවණතාවන් ඩී. ඩී. තරිනදී, ඩී. තන්තිරිගේ, බඩ. ඩී. දිලෝරුගේ, කේ. එම්. එස්. ඩී. කුමාර, ඩී. එ. එම්. එල්. අනුකොරුල	30
ශ්‍රී ලංකාවට ආර්ථික සංවර්ධනයක් ලාඟා කර ගැනීමට රජය දිය යුතු දායකත්වය ඒ. කේ. ඩී. ඩී. පෙරේරා	31

1977 වර්ෂයෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය සහ ආර්ථික සංවර්ධනය පිළිබඳ විශ්වේෂණයක්	32
කේ. ඩී. එම්. එන්. කුමාරි	
ශ්‍රී ලංකාවේ කුඩා පරිමාණ තේ වගාච සහ ග්‍රැමීය දිරිදූකාවය (රත්නපුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨායය ඇසුරින්)	33
එස්. එච්. එම්. එම්. පියරත්න	
කුඩා ව්‍යාපාර සඳහා මූල්‍ය සම්පාදනය	34
චුඩා. එස්. එස්. තීමාලි	
ශ්‍රී ලංකා ජනගහයේ මැත කාලීන උපනතීන්	35
කේ. එම්. ඩී. එම්. නිලකරත්න	
MASS COMMUNICATION AND INFORMATION TECHNOLOGY	36
Mass Media and cultural imperialism in Sri Lanka (A special reference on the impact of Korean Tele drama's soft power to Sri Lankan culture)	37
<i>W.M.Piyumali</i>	
Use of Social Media to Release Personal Stress	38
<i>W. A. D. Madhusriya</i>	
තොරතුරු ගවේෂණය සඳහා විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රස්තකාල කුළ හාවිත කරනු ලබන තොරතුරු ගවේෂණ උපතුම පිළිබඳ විද්‍යාර්ථීන්ගේ දැනුවත්තාවය පිළිබඳ අධ්‍යනයක් (කැලණීය විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රස්තකාලය ඇසුරින්)	39
චුඩාවි. ආර්. එන්. ඉන්ද්‍රවාහා	
සමාජ මාධ්‍ය පුද්ගල සම්බන්ධතාව කෙරෙහි ඇතිකරන බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්	40
සී. එම්. රමිත් ප්‍රේෂාල් වන්ද්‍යසේකර	
2019 ජනාධිපතිවරණය සහ මාධ්‍ය හැසිරීම (ලංකාදීප පුවත්පතට විශේෂිතව සිදු කරන ලද අධ්‍යයනයක්)	41
සී. ඩී. වනිගයින , එ. එම්. එස්. කේ. අන්තනයක	
රාජ්‍ය ආයතන මගින් පරිපාලන කාර්යක්ෂමතාවය කෙරෙහි සමාජ මාධ්‍යයක් වන මූහුණු පොත හාවිතයට ගැනීම පිළිබඳ සමාජ අවබෝධය	42
කේ. කේ. එස්. වනුරිකා , බැංකි. එ. කේ. එ. සෙවිවනදී	
ප්‍රස්තකාල පායිකයින්ගේ තොරතුරු ගවේෂණ කුසලතා වර්ධනය කිරීම සඳහා කැලණීය විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රස්තකාලයේ දායකත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්	43
ඒ.ඩී. ඉරෝෂා මධුමාලි	

මානව පුස්තකාල සංකල්පය ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල පද්ධතිය සඳහා යොදා ගැනීමේ වැදගත්කම අධ්‍යනය කිරීම : කොළඹ විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලය , ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලය හා අතුරුගිරිය මහජන පුස්තකාලය ඇසුරින්	44
කොළඹ විශ්වන්න	
ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ක්‍රියාදාමය තුළ නායකත්ව ආධිපත්‍යය ගොඩනැගීම කෙරෙහි ජනමාධ්‍යයේ ක්‍රියාකාරීත්වය (2019 ජනාධිපතිවරණය ඇසුරින්)	45
ඒම්. එම්. එල් ලංගනදිකා , ඩී. අයි. එච්. එස් පෙරේරා	
පෝස්ටර ජායාරූපය, දේශපාලන ප්‍රතිරූපය හා මහජන සම්බන්ධතා (ශ්‍රී ලංකාවේ 2015 ජනාධිපතිවරණයට විශේෂීතව)	46
ඩබල්ලි. එම්. අයි. රුපසිංහ	
ඉන්දියානු සාගර කළාපය තුළ විනයේ ක්‍රියාකාරීත්වය සම්බන්ධ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්	47
ආර්. එම්. එම්. ප්‍රසන්තිකා	
තොටයක් සමයම මගින් සමාජයට ලැබෙන්නාවූ සන්නිවේදනය හා උපදේශනය	48
ඡී. එම්. රමින් ප්‍රේෂාල් වන්දුසේකර	
සංවර්ධනය වෙළින් පවතින රාජ්‍යයන් තුළ නව යටත්විෂ්කවාදය හේතුවෙන් පර්යාසයන්ට බඳුන් වූ ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ විමර්ශණාත්මක අධ්‍යයනයක්	49
ඒම්. එම්. එම්. රමින් ප්‍රේෂාල් වන්දුසේකර	
රුපවාහිනියේ සංඛ්‍යාතික බලපෑම	50
ඩී. එන්. ඩිරසිංහ , එම්. එම්. රණ්ම් නාරුකා	
මැත කාලීන ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධනය සහ ප්‍රජා ගුවන්විදුලියේ හාවතය	51
ආර්. එන්. එම්. තෙන්නකේන්	
විතුපට දැන්වීම්කරණයේ ණායාරූපමය හාවතය (තොරා ගත් ශ්‍රී ලංකිය විතුපට කිහිපයක පෝස්ටර දැන්වීම්වලට විශේෂීතව)	52
කේ. එම්. එන්. ග්‍රොෂල්	
STATISTICS AND SOCIAL SCIENCES 54	
Factors affecting the profitability of small-scale gem mining industry (Based on Kuruwita divisional secretariat in Rathnapura district)	55
D. G. A. M. Wickramanayaka , Prof. G. M. Henegedara	
Covid – 19 Pandemic and Unemployment in Sri Lanka	56
M.G.D.L Weerasinghe , Y.I Madhuwanthi , P.R Wijemanna	

The impact of Covid-19 outbreak on the tourism industry in Sri Lanka

57

W. C. L. Weerakkody

ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක කරුමාන්තය තෙරෙහි covid 19 හි බලපෑම	58
ඩී. ඩී. එම්. විකුමනායක	
ශ්‍රී ලංකාවේ උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාල / විද්‍යායනන තෝරා ගැනීමට බලපාන සාධක	59
ඩී. ඩී. සි හජානි	
ශ්‍රී ලංකාවේ රැකියා වෙළඳපොල සඳහා විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයේ යෝග්‍යතාවය	60
අයි. එම්. ආර්. එම්. බණ්ඩාර	
ගුණාත්මක අධ්‍යාපනය සහ තිරසර සංවර්ධනය	61
ඩී. ඩී. එම්. විකුමනායක	
කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලයේ සිසුන්ගේ අධ්‍යාපනයට COVID 19 වසංගතයේ බලපෑම	62
එන්. එම්. එස්. එම්. එස්. මධුජානි, ඩී. ඩී. එම්. අමරකේරුන්, ඩී. ඩී. එම්. සෙව්වනදී ව්‍යවසායකත්වය සඳහා කැලණී විශ්වවිද්‍යාල සිසුන්ගේ නැඹුරුව	63
බඩා එම්. ඩී. ඩී. කේ. අනුකේරල	

Message from the Vice Chancellor

University of Kelaniya

It is a great pleasure for me to offer this message for the 6th National Research Conference on Applied Social Statistics organized by the Social Statistics Student's Association of the Faculty of Social Sciences, University of Kelaniya.

A conference of this nature plays an important role in enabling young researchers to develop many different skills and share new knowledge with their peers. I am sure that the National Research Conference on Applied Social Statistics will provide a unique opportunity for all students of Social Statistics to gain a deeper understanding of their subject and to strengthen their skills.

The University of Kelaniya encourages its undergraduate students as well as other researchers from all over the country to participate in the Conference and share their research findings. The National Research Conference on Applied Social Statistics 2020 will undoubtedly provide an excellent platform for this purpose.

I thank the organizing committee for their efforts to organize the conference, and publish the conference proceedings and also wish all the Conference participants fruitful deliberations.

Professor Nilanthi De Silva

Vice Chancellor

University of Kelaniya

Message from the Dean

Faculty of Social Sciences

I am pleased to extend my warmest wishes on the occasion of the 6th National Research Conference on Applied Social Statistics, organized by the Social Statistics Students' Association, Department of Social Statistics, University of Kelaniya.

I believe the Social Statistics Students' Association have taken a fabulous effort to make this event a success, while creating a remarkably important opportunity for researchers to enhance their knowledge on research skills

which is considered very important in university culture. The Faculty of Social Sciences always encourages researchers to make use of the best opportunities to have the best experiences which can make their careers successful. Therefore “NRCASS-2020” will be a platform to those who are willing to develop their research skills.

I greatly appreciate all the efforts they have taken to make this event a success even under the prevailing Covid-19 situation. I am sure that this will be a new experience for all the participants. I would like to extend my gratitude to Dr. Manjula Gunrathna - The Head of the Department and the organizing committee for organizing this conference.

My sincere thanks to the organizing committee who worked hard for the success of the event.

Professor M. M. Gunatilake

Dean

Faculty of Social Sciences

University of Kelaniya

Message from the Head

Department of Social Statistics

As the head of the department of Social Statistics, I am highly delight to convey this message on the occasion of 6th National Research Conference on Applied Social Statistics.

The department of Social Statistics has given many opportunities to the researchers to explore new ideas and I am happy to see that they have been benifited from those.

The “NRCASS – 2020” is an important moment as this provides a platform for the young researchers to present their research findings. We, the department od Social Statistics always dedicated in motivating researchers to publish adequate research findings. On this purpose I believe that “NRCASS – 2020” will be simply remarkable among the others.

Furthermore, I extend my greetings and good wishes to the researchers those who are presenting their research findings, and also those who are making this event for the 6th consecutive time.

Dr. K. M. L. M. Manjula Gunarathna

Head, Department of Social Statistics,

University of Kelaniya

**Message from the Chief Editor
National Research Conference on Applied Social Statistics**

It is a great pleasure for me to convey a message on the 6th National Research Conference on Applied Social Statistics – NRCASS 2020 organized under the STATIC major programme by the Department of Social Statistics.

The National Research Conference on Applied Social Statistics is an enormous support for the young researchers to develop their research skills and academic writing as well. The Department of Social Statistics is highly emphasized on providing the young researchers with more opportunities to enhance their personalities while enriching them with academic knowledge too. The Department of Social Statistics is encouraging young researchers for last three and continuously promoting unique and distinctive programmes to develop interaction between departments of the faculties and between universities also. I greatly express my gratitude for all the supportives who have contributed to make this event a success even under the prevailing Covid-19 situation.

Finally, I would like to congratulate all the presenters of 6th National Research Conference on Applied Social Statistics 2020 for a successful academic journey.

Ms. Tharaka N. Perera

Chief Editor, National Research Conference on Applied Social Statistics 2020

University of Kelaniya

***BIODIVERSITY AND
SUSTAINABLE DEVELOPMENT***

A study on identifying land use changers in Monaragala city area

R. M. Kalindu Rathnayaka¹

Abstract

This study examines the changes that have occurred in the land use of the Monaragala city area during the period from 1985 to 2018. The main objective of this research is to identify land-use changes, trends, and progress of the land use pattern in the study area. Three Grama Niladhari Divisions belonging to the Monaragala Divisional Secretariat Division were selected as the study area. Because the City area was located in these three GN Divisions. Quantitative and qualitative data were used for this study using a regional approach and secondary data required for the study were obtained from the Land Use Department of Monaragala District, Department of Agriculture in Monaragala District, and the Agrarian Services Center of Monaragala District. Investigating the nature of the study area which is 1:50000 Metric Digital Data in 1985 and 1: 50000 Metric Digital Data in 2000 and 2018 data is obtained through Google Earth. The data thus collected were analyzed using GIS technology and Excel. After analyzing the data, it was possible to identify the changes, trends, and progress of the land use pattern in this area. The land area of a home garden which was 4.179km² in 1985 had increased to 5.054km² in 2018. Rubber plantations were introduced to the study area in the year 2000, which resulted in a change in land-use patterns. Accordingly, in the analysis of the data, it was found that by the year 2018, 0.709km from the study area had been planted rubber. And also the forest cover of 2.032km² in 1985 has decreased to 1.325km² by 2018. The number of paddy lands reduced from 0.417km² in 1985 to 0.219km² by 2018. The rock area of the study area was 0.171km² in the year 1985, and it has reduced to 0.147km² by the year 2018. Thus, at the end of the study, four key factors were identified that could influence changes, trends, and progress in land use patterns in the study area. They are increased service facilities, increased city limits of Monaragala town area, increased habitat, and the introduction of new crops such as rubber.

Key Words: *Land use changes, Patterns, Trends, Monaragala city*

¹ sandeeprathnayaka@gmail.com, Department of Geography, University of Kelaniya

Study the most influential factors of human- peacock conflicts in rural areas in Sri Lanka; A case study in Wewere GND, in Kandy District.

D. R. A. K. Danasekara¹

Abstract

The peacock is an omnivorous animal which is already identified as the top agro- pest in Sri Lanka. As a conserved wildlife species, peacocks are usually found outside forest reservations since they get their food requirement fulfilled through grains and small insects in the agricultural fields. There has been a huge increase in peacock populations over the past five years in Sri Lanka. However, farmers in the study area are suffering as the peacock attacks on their crops damaging the produce. Wewere GND is selected for this study as there was high consumption of land for agriculture in Kandy District. The main object of this research is to identify the most influential factors of human – peacock conflict in the study area. The methodology of the research was a mixed method under the human – ecological approach. Random sampling method used to collect primary data from 30 farmers in study area. Google Earth pro and Arc GIS 10.5 software used to analyze the land cover changes in the Wewere GND. The results were represented with maps, charts, graphs, tables using MS Excel. The results revealed that the most influential factor to this problem is reducing the land cover due to the mismanagement of the land. Lack of predators for peacocks and, the religious-cultural aspects based with peacocks increase the peacock population. The management of agricultural system must be carried on the sustainable approach and related authorities should pay attention to minimize the severe problem.

Keywords: *Influential factor, Human, Peacock, Rural area, Wewere GND*

¹ apsaradanasekara@gmail.com, Department of Geography, University of Kelaniya

Issues related to the Land use and Water Resource Management in Sri Lanka (A case study of Mi Oya River basin in Kurunegala District)

H. S. Madhumali¹, D. S. A. Munasinghe², S. B. Manamperi³, D. C. V. Fernando⁴

Abstract

The radial network of rivers begins in Central highlands in Sri Lanka. About 103 distinct river basins are covering 90 percent of the island. The Southwest quarter of the island has seven major basins including Kelani Ganga, Kalu Ganga, Maha oya, Attanagalu oya, Gin Ganga, Nilwala Ganga, and Bentota Ganga. Accordingly, river basins are the most significant ecosystem in biodiversity at present. As well as the problems of managing water efficiency and equitably have become an urgent policy and research issue in recent years for Sri Lanka. Due to river basins are more efficient in rural development of the country, it is very important to have a proper management procedure in order to address the issues of land use and water resource practices in Sri Lanka. This study aims to identify the issues related to land use and water resource management for the proper land and water utilization practices in Mi Oya river basin while research questions seek the answers for issues regarding land use and water resource management. Both quantitative and qualitative data collection methods used through the questionnaires, observations, structural, and semi-structured interviews. Among the descriptive and statistical data analytical methods, statistical analysis is highly used for the data analysis and discussion. The results revealed that paddy cultivation is the major land use practice and livelihood method in this area based on Mi Oya. But due to the lack of enough water condition and brackish water, paddy cultivation has to do only one season among the Yala, Maha and Intermediate season and it's become non-profitable also. Therefore, the identification of additional water resources and water purifying can be identified as effective solutions for the recognized issues in this case study.

Keywords: *Land use, River Basin, Issues, solutions, Water Resource Management.*

¹ maheshikausjp@gmail.com, Department of Geography, University of Sri Jayewardenapura

² anuzone92@gmail.com, Department of Archaeology, Universkity of Kelaniya

³ sachithbm@gmail.com, Department of Fine Arts, University of Kelaniya

⁴ chathuravimarsha@gmail.com, Department of Fine Arts,University of Kelaniya

***ECONOMIC AND ECONOMIC
DEVELOPMENT***

The impact of unemployment rate to inflation rate in Sri Lanka

N.B.P.Upekshanee ¹

Abstract

This paper examines about the unemployment rate responsiveness to the inflation rate expansion occurring during 1990-2017. The problem of this research is how impact unemployment rate to inflation rate in Sri Lanka? The objective of this study is to identify the impact of unemployment rate to inflation rate in Sri Lanka. Simple regression uses for measuring the impact of unemployment rate to inflation rate in Sri Lanka. SPSS software is used for calculating simple regression. Secondary data which has been collected from Central bank reports and department of census and statistics reports has been used for this survey. According to regression equation when increasing unemployment rate, increasing inflation rate in Sri Lanka. The unemployment rate of Sri Lanka 38.2 present affect to the inflation rate of Sri Lanka. Pearson correlation value 0.618 is less than 0.75. Therefore, this correlation is positive. But it is not strengthening. The regression equation is $Y = 3.008 + 0.725$

Keywords: *Inflation rate, Unemployment rate, Sri Lanka*

¹ prathibha.upeksha825@gmail.com , Department of Social Statistics, University of Kelaniya

Contribution of the major sectors of Sri Lankan Economy

*H. L. A. M. Sewwandi*¹

Abstract

The Economy of Sri Lanka mainly depends on three major sectors which are agriculture, industry and services that are highly contributing to the Gross Domestic Product (GDP). GDP is the market value of all officially recognized final goods and services produced within a country in a year, or over a given period of time. The main objective of this research is to study the contribution of major sectors such agriculture, industry and services to the economic growth of Sri Lanka. The data is secondary time series of all the variables and taken over the duration of 2005-2019. This data is approximately 15 years past. Main source of data is Central bank of Sri Lanka and Department of census and statistics. Moreover, for drawing useful inference from the available secondary data, the statistical tools and test like correlation analysis and multiple regression analysis have been used to analyze these data using SPSS and Excel. Finally, the study concludes that there is significant difference among the performance of the three sectors with regard to GDP contribution in the period 2005-2019. There is higher positive degree of correlation between three major sectors and GDP growth rate of Sri Lanka. Each one-unit increase in Agriculture growth rate is associated with 0.847 unit increases in GDP growth rate, holding all other variables constant. Each one-unit increase in industry growth rate is associated with 0.189 unit increases in GDP growth rate, holding all other variables constant.

Key words: *Sri Lankan Economy, GDP, Agriculture sector, Industry sector, Service sector*

¹ Sewwandimahesha123@gmail.com, Department of Social Statistics, University of Kelaniya

Consumer awareness and satisfaction about the functioning of the financial institution system in Sri Lanka

N. B. P.Upekshanee ¹

Abstract

The financial institutional systems that began with the trade-off of the goods system and began with the use of money are now operating through a very complex system of institutions. The functionality of the current financial institutional system in Sri Lanka is examined here. The research problems are there is proper knowledge and understanding about the financial institutional system of Sri Lanka, Do the customers satisfy with the performance of the financial institution system in Sri Lanka and there is a difference in efficiency between public sector banks and private banks. The main objectives of the research are to examine whether consumers have proper knowledge and understanding of the functioning of the financial institution system in Sri Lanka, whether customers are satisfied with the performance of the financial institution system in Sri Lanka, and whether there is a difference in efficiency between public sector banks and private banks. Gampaha district was selected as the research area for the data collection and the primary data was collected through sixty questionnaires under four age groups. Tables, charts and graphs are used for data representation. Data analysis shows that customers transact with banks at least once a month and private banks are ahead of state banks in terms of friendliness and hospitality. About 55% of people maintain their savings, accounts in state banks on account of their accountability and security. The people with a monthly income of over Rs. 100,000 who use bank current accounts and get a general level of satisfaction. Most people over the age of 35 have taken out a bank loan and are generally satisfied with it. The majority of people use debit cards based on increased efficiency and get highly satisfied across it. Due to ignorance there are very few users of the eBook service. Many people are tempted to buy vehicles under the leasing facility and get a normal level of satisfaction.

Keywords: *Consumers, Financial Institutions, Sri Lanka*

¹ prathibha.upeksha825@gmail.com, Department of Social Statistics, University of Kelaniya

ශ්‍රී ලංකාවේ සුළු පරිමාණ පැය සම්පත් කර්මාන්තය සහ ග්‍රාමීය ආර්ථිකය (කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ නිකවැරටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ දියර කිරී නිෂ්පාදනය ඇසුරෙන්)

චිං. එම්. එන්. එස්. වන්නීනායක ¹

සංකීර්ණය

ලෝකයේ සැලකිය යුතු රටවල් සංඛ්‍යාවක පැය සම්පත් ප්‍රවලිතව ඇති මූන් බහුතරයක් රටවල් තුළ කිරී කර්මාන්තයේ අනාගතය ඉතාමත් අවිනිශ්චිත තත්ත්වයට පත් ව ඇත. පැය සම්පතෙහි සුවිශ්චීම නිෂ්පාදනය වන්නේ දියර කිරී නිෂ්පාදනයයි. ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය කිරී නිෂ්පාදන මගින් සමස්ක පරෙහෙළන අවබෝධනයෙන් 31% ක් පමණ සපයන අතර ඉතිරිය ආනයන මගින් සපයාගති. ආනයනය අඩු කොට අපනයනය වැඩි කිරීම සඳහා සුළු පරිමාණ කිරී නිෂ්පාදකයින් ගක්තිමත් කිරීම කාලීන අවබෝධනවකි. එයට හේතුව කිරී නිෂ්පාදකයින්ගෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් නිපදවනු ලබන්නේ සුළු පරිමාණ කිරී ගොවීන් විසිනි. මොවුන් වැඩි පිරිසක් නියෝජනය වන්නේ ග්‍රාමීය අංශයෙනි. වර්තමානයේ අඩු සංරුධනයේ ගැන ලක්ෂණ ග්‍රාමීය අංශයෙන් බහුලව දක්නට ලැබෙන අතර එහිදී දිරිනාවට මූලිකත්වයක් පිළි වේ. එයට පිළියමක් ලෙස කිරී කර්මාන්තය කුවුම් ආදායමට කිහිම් දායකත්වයක් දක්වන්නේ ද පරිස්‍යා කිරීම මෙම අධ්‍යයනය තුළින් බලාපොරාත්තු වේ. පැය සම්පත් කර්මාන්තය දුර්වල වීම සඳහා බලපාන හේතු සහ අනියෝග හඳුනාගැනීමත් එය නගා සිට්වීම සඳහා යෙදිය හැකි පිළියම් සහ නීති රිති හඳුනාගැනීමත් මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණු වේ. මෙම අරමුණු තාප්ත කිරීම සඳහා ප්‍රාථමික සහ ද්විතීක දත්ත පදනම් කරගනිමින් දත්ත විශ්ලේෂණය සිදුකළ අතර නිකවැරටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ ග්‍රාම නිලධාරී වසම් පහකින් පවුල් 30 ක නියැදියක් මේ සඳහා තොරාගෙන ගැනීමි. ප්‍රග්‍රන්ථවලියක් සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා මාරුගයෙන් දත්ත රස්කිරීමත්, වග සහ ප්‍රස්ථාර හාවිතයෙන් දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම සිදු කළේය. එහිදී ගණනාමක මෙන්ම ප්‍රමාණාමක දත්ත ඇතුළත් කරනු ලැබේය. පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල වලට අනුව කිරී නිෂ්පාදන කර්මාන්තය සඳහා වැඩි වගයෙන් සහභාගී වන්නේ පුරුෂ පාර්ශවය. මේය ඔවුන්ගේ අමතර ආදායම් මාරුගයකි. කෙසේ වූවද කිරී ගොවීන් දැඩි අරුබුද රසකට මූහුණ පා සිටී. ඔවුන් ගක්තිමත් කිරීම සඳහා රාජ්‍ය අංශයේ මෙන්ම පොද්ගලික අංශයේ දායකත්වය ලැබේය යුතු ය. කිරී නිෂ්පාදන සඳහා තරුණ පිරිස් ආකර්ෂණය කරගැනීමට නව අවස්ථා උදාකළ යුතු අතර සමාජයේ පවතින මතය ඉවත් කරමින් තව තාක්ෂණික දැනුම සමග පුහුණු තරුණ පිරිසක් කිරී නිෂ්පාදනයේ අනුයුත්ත කළ යුතුය.

මූල්‍ය පද: පැය සම්පත්, කිරී කර්මාන්තය, ග්‍රාමීය ආර්ථිකය, කිරී ගොවීන්, කිරී නිෂ්පාදන

¹ shamalikawanninayaka123@gmail.com , ආර්ථිකවිද්‍යා අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

ශ්‍රී ලංකාවේ වියපත් ජනගහනය වර්ධනය වීම සහ ආර්ථිකයට ඇති කරනු ලබන බලපෑම

ඒච්. එල්. එ. එම්. සෙව්වනදී¹

සංක්ෂේපය

රටක වැදගත්ම සම්පත මානව සම්පතයි. ඔහු රටක හෝ සමාජයක වයස්ගත ජන සංඛ්‍යාව වර්ධනය වීම, එම රටේ සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනයෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හඳුනාගත්තද එම වයස්ගත ජනගහනයේ වර්ධනය ඒ ඒ සමාජයට වාසිදායක මෙන්ම අවාසිදායක විය හැකිය. රටක ජනගහනය වියපත් වීම යනු ජන සංඛ්‍යාවෙහි වයස්ගතවූවන්ගේ ප්‍රතිඵතය මූල්‍ය ජන සංඛ්‍යාවට සාපේක්ෂව ක්‍රමයෙන් ඉහළ යාමයි. රටක ආර්ථික වර්ධනය රඳා පවතින්නේ සියලුම වයස් මට්ටම්වල ජනගහනයෙහි ප්‍රමාණය මතයි. නමුත් වර්තමානය වන විට රටේ වයස්ගතවූවන්ගේ ප්‍රතිඵතය මූල්‍ය ජන සංඛ්‍යාවට සාපේක්ෂව ක්‍රමයෙන් ඉහළ යාමක් දක්නට ලැබේ. මෙම අධ්‍යායනයෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ වියපත් ජනගහනය වර්ධනය වීම හා ආර්ථිකයට ඇති කරනු ලබන බලපෑම අධ්‍යායනය කිරීමයි. 1964 දී ශ්‍රී ලංකාවේ වයස අවුරුදු 60 හෝ රට වැඩි ජන සංඛ්‍යාව මූල්‍ය ජනගහනයෙන් 5.9% ක් විය. 1981-2011 කාල පරිවිෂේදය ක්‍රූල වියපත් ජනගහනය දෙගුණයක් විය. එමෙන්ම 2041 වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ වයස අවුරුදු 60 හෝ රට වැඩි ජන සංඛ්‍යාව මූල්‍ය ජනගහනයෙන් 27.8% ක් වන බව පුරෝෂකපානය කර ඇත සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල වියපත් ජනගහනයෙහි ප්‍රමාණය වාර්ෂිකව ඉහළ යාමට බලපාන ප්‍රධාන සාධක වන්නේ ප්‍රබල සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය හේතුවෙන් ආයු අපේක්ෂාව වර්ධනය වීම නිසා මර්තුනාවය පහළ බැසීම, ප්‍රවූල් සැලසුම් ක්‍රම වර්ධනය වීම හේතුවෙන් සංශ්ලේෂණය පහළ බැසීම හා සංකුමණයි. මෙම අධ්‍යායනය දේශීක දත්ත උපයෝගි කරගනිමන් සිදුකර ඇති අතර ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තා, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තු වාර්තා මගින් ලබා ගත් කාලග්‍රෑසී දත්ත මේ සඳහා උපයෝගී කොටගෙන ඇතේ. දත්ත විශ්ලේෂණයෙන් පසු එළඹිය හැකි නිගමනය වන්නේ ලංකාවේ වයස්ගත ජනගහන වර්ධනය දළ දේශීය නිශ්පාදනය කෙරෙහි සාණාත්මකව බලපෑම් එල්ල කරන බවයි. එමෙන්ම ජනගහනය වියපත් වීම නිසා ගුම බලකා සහභාගිත්වය අඩු වීම, යැපුම් අනුපාතය වැඩි වීම, එලදායිකාවය අඩු වීම, ඉතුරුම් අනුපාතය අඩු වීම හා සමාජ සුබසැධනය සඳහා රජයේ වියදම වැඩි වීම වැනි බරපතල ආර්ථික ගැටුපු රට ක්‍රූල වර්ධනය වේ. එමෙන්ම මෙම ආර්ථික බලපෑම අවම කිරීම සඳහා තිපුණු වැඩි දියුණු කිරීම මගින් වයස්ගත ජනගහනය එලදායී ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදවීම, වයස්ගත වූවන් රෙක බලා ගැනීමේ අංශයෙහි තිපුණු වැඩි දියුණු කිරීම හා විශ්‍රාම සැලසුම් පිළිබඳ දැනුවන් කිරීම වැනි ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා කළ හැකිය.

මූල්‍ය පද: ආර්ථික බලපෑම, වියපත් ජනගහන වර්ධනය, ශ්‍රී ලංකාව

¹ sewwandumahesha123@gmail.com, සමාජ සංඛ්‍යාතය අධ්‍යාපකය, කැලණීය විශ්වව්‍යාලය

රාජ්‍ය හා පොදුගලික අංශයේ බැංකු හාවිතය පිළිබඳ අධ්‍යනයක් (ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය ඇසුරින්)

ඩී.එෂ්.එස්.එම්. දිප්පිකා ¹

සංකීර්ණය

රටක ආර්ථික ක්‍රියාවලිය තුළ බැංකු වලට හිමිවන්නේ ප්‍රමුඛස්ථානයකි. මත්දයත් තුළතන ආර්ථික ක්‍රියාවලිය තුළ සියලු අර්ථික ක්‍රියාවන්ගේ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙසද, නවීන අංශයේ ව්‍යාපාර වල ගක්තිමත් ප්‍රහවයක් ලෙසද වාණිජ බැංකු ක්‍රියා කරයි. එමතිසා ඔනැම රටක සංවර්ධනය ප්‍රධාන වශයෙන් බැංකු කුමය මත රඳා පවතින බව කිව හැකිය. තම අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා විවිධ ආකාරයේ මූල්‍යමය සේවාවන් ලබාගැනීමට ගණුදෙනුකරුවන් රාජ්‍ය අංශයේ මෙන්ම පොදුගලික අංශයේ බැංකුද නිරන්තරයෙන් හාවිතා කරයි. බැංකු හාවිතයේදී ගණුදෙනුකරුවන් රාජ්‍ය අංශයේ බැංකු වලට වඩා පොදුගලික අංශයේ බැංකු මගින් සේවාවන් ලබාගැනීමට යොමුවේමේ වැඩි ප්‍රවණතාවයක් පවතීදියි විමසා බැලීම මෙම අධ්‍යනය මගින් සඳකා බලන ප්‍රධාන ගැටළුව වේ. එමෙන්ම මෙම රාජ්‍ය හා පොදුගලික අංශවල බැංකු මගින් සපයන සේවාවන් පිළිබඳව ගණුදෙනුකරුවන්ගේ තාප්තිමත්හාවය, මවුන් රාජ්‍ය හෝ පොදුගලික අංශයේ බැංකු වෙත යොමු වීමට බලපාන සාධක හඳුනා ගැනීම, මෙම බැංකු සේවාවන් තුළ පවතින දුර්වලතා හඳුනා ගැනීම මෙම අධ්‍යනයේ අරමුණු වේ. මෙම අධ්‍යනය සඳහා අවශ්‍ය දත්ත රස්කර ගැනීමට ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ රාජ්‍ය හා පොදුගලික බැංකු මගින් සේවාවන් ලබා ගන්නා ගණුදෙනුකරුවන් 150 දෙනෙකු සරල සසම්භාවී තියැදීම මගින් තෙරාගන්නා ලදී. එමෙන්ම මවුන් වෙත සරල ප්‍රයෝගාවලියක් ලබා දීම මගින් අවශ්‍ය දත්ත රස්කරගැනීමට කටයුතු කරන ලදී. මෙම අධ්‍යනය මගින් විශේෂයෙන්ම පෙනීගිය කරුණක් නම් පාරිභෝගිකයින් 54% දත්තවා ඇති අන්දමට ඔවුන් තම බැංකු සේවාවන් ලබා ගැනීම සඳහා පොදුගලික අංශයේ බැංකු හාවිතා කරන බවයි. එයින් 44 පිරිසකට අනුව මවුන් තම ඉතුරුම් පවත්වාගෙන යාමට පොදුගලික අංශයේ බැංකු හාවිතා කරයි. රාජ්‍ය අංශයේ බැංකු හාවිතා කරන පිරිස 46% වූ අතර එය වැඩි පිරිසක් යය ලබා ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය බැංකු හාවිතා කර ඇති බව පැහැදිලි වේ. එමෙන්ම පොදුගලික අංශයේ බැංකුවල සූහුදිලි බව, කාර්යක්ෂම සේවාව, පුළුල් පරාසයක සේවාවන් සැපයීම, තාක්ෂණික දියුණුව රාජ්‍ය අංශයේ බැංකු වලට සාම්ප්‍රදාව ඉහළ බව මෙහිදී අනාවරණය කරගත හැකිවිය. එමෙන්ම රාජ්‍ය අංශයේ බැංකු ආයතන තව දුරටත් සිය කාර්යක්ෂමභාවය සහ සූහුදිලින්වය වැඩි දියුණු කරගත යුතු බව මෙන්ම ඔවුන් නව්‍ය සේවාවන් ගණුදෙනුකරුවන් වෙතස් හඳුන්වා දිය යුතු බව මෙයින් නිගමනය කළ හැක.

මූබ්‍ර පද: රාජ්‍ය බැංකු, පොදුගලික බැංකු, ගණුදෙනුකරුවන්

¹ mihiranithebest@gmail..com, සමාජ සංඛ්‍යානය අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශසේවා නිපුණතියෙහි පවතින නව ප්‍රවණතාවන්

චි. ඩී. තරින්ද්‍රි¹, ඩී. තන්තිරිගේ², බලි. ඩී. දිල්රුහි³, කො. එම්. එස්. ඩී. කුමාර⁴, ඩී. එම්. එම්. එල්. අනුකෝරුල්⁵

සංක්ෂේපය

මානව සමාජයේ ආතිතයේ සිටම මිනිසුන් විවිධ ප්‍රදේශ වලට සංකුමණය වී තිබේ. මෙම සංකුමණ තාවකාලික හෝ ස්ථීර සංකුමණ ලෙස වර්ගකර දැක්වා යුතිය. ඔවුනු මෙම සංකුමණ කිසියම් ස්වභාවික සංයිද්ධියක් තෙතුවෙන් හෝ එසේත් තොමැති තම තමාගේ භෞතික හා සමාජ තත්ත්වය වැඩි දුෂ්‍රාණු කර ගැනීමේ අරමුණින් සිදුකරති. ඒ අනුව විදේශසේවා නිපුණතිය යනුවෙන් ගම් වන්නේ මිනිසුන් තමාගේ භෞතික හා සමාජ තත්ත්වය උසස් කර ගැනීමේ අරමුණින් තාවකාලික විදේශ රටකට ගමන් කිරීම ලෙස දැක්වා යුතිය. මෙම අධ්‍යයනය මගින් වර්ගමානය වන විට විදේශසේවා නිපුණතියන්ගේ සංකුමණ වල පවතින ස්වභාවය අධ්‍යයනය කර තිබේ. ඒ අනුව විදේශගතවන ගුම්කයන් වැඩි වශයෙන යොමුවන රැකියා ක්ෂේත්‍රය හඳුනා ගැනීම, ශ්‍රී ලංකික ගුම්කයන් වැඩි වශයෙන් ගමන් කරන රට හෝ රටවල් හඳුනා ගැනීම, ශ්‍රී ලංකික ගුම්කයන්ගේ රටේ ආර්ථිකයට ලබාදෙන දායකත්වය අධ්‍යයනය කිරීම යන අරමුණු තීත්වය ඔස්සේ අධ්‍යයනය කිරීම සිදුකර තිබේ. මේ සඳහා ද්වීතීක දත්ත මූලාශ්‍ර හාවතා කර ඇති අතර එම දත්ත පරිගණක මෘදුකාංග මගින් ප්‍රස්ථාර සටහන් ආගුයෙන් විශ්ලේෂණය කර තිබේ. මෙම අධ්‍යනයේ තීගමන වශයෙන්, වාතීය ගුම්කයින් මෙන්ම ප්‍රජාණු හා අර්ධ ප්‍රජාණු ගුම්කයින් විදේශසේවා සඳහා යොමු වීමේ ඉහළ ප්‍රවත්තතාවක් පැවතිමත්, ගැහ සේවකාවන් ඇතුළත්ව සමස්ථ කාන්තා නියෝජනය රැකියා සඳහා විදේශගත වීමේ අඩු ප්‍රවත්තතාවන් පවතින බවත් නිරීක්ෂණය කළ භැකිය. එසේම ශ්‍රී ලංකික ගුම්කයින්ගේ ප්‍රධාන ගමනාන්ත රටවල් ලෙස මැදපෙරදිග රටවල්, දැකුණු කොරියාව, සිංගප්පූරුව, මැලේසියාව හා ජපානය බව තීගමනය කළ භැකි අතර විදේශ සේවා නිපුණතියින්ගේ ප්‍රෝෂණ දේශීය ආර්ථිකයට විදේශවිනිමය ලබා දෙන ප්‍රධාන මාර්ගක් වන බවත් තීගමනය කළ භැකිය.

මූල්‍ය පද: සංකුමණය, විදේශසේවා නිපුණතිය, විදේශ විනිමය, ගැහ සේවය, ඔම ඕල්ලම

¹ tharindidinuja@gmail.com, සමාජ සංඛ්‍යානය අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

² prasadinithanthirige@gmail.com, සමාජ සංඛ්‍යානය අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

³ dulgav97@gmail.com, සමාජ සංඛ්‍යානය අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

⁴ spkumara1996@gmail.com, සමාජ සංඛ්‍යානය අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

⁵ harshamax076@gmail.com, සමාජ සංඛ්‍යානය අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

ශ්‍රී ලංකාවට ආර්ථික සංවර්ධනයක් ලැබා කර ගැනීමට රජය දිය යුතු දායකත්වය

ඒ. කේ. ඩී. එ. පෙරේරා ¹

සංක්ෂේපය

ආර්ථික සංවර්ධනය යනු, රටක නිමවුමේ ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක වර්ධනය වීමයි. න්‍යාත්මක වශයෙන් ගත්කළ සාක්ෂරතා අනුපාතය, ආසු අප්‍රේක්ෂාව, දිරිප්‍රතා අනුපාතය වැනි විවිධ වූ දරුණුකයන් ඇසුරින් රටක ආර්ථික සංවර්ධනය තීර්චුවනය කළ හැකිය. ආර්ථික සංවර්ධනය අධ්‍යයනය කරන ලද්ක බැංකුව ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධනය පිළිබඳ ඇගයුම ශ්‍රී ලංකාව තීරණාත්මක සංඛ්‍යානයක පසුවන බව සඳහන් කරයි. නිස් වසරක යුද්ධය, පාස්කු ප්‍රභාරය හා වර්තමානය වන විට පවතින කොට්ඨාසි - 19 වසංගතය හෝවේ දෙක 09 කට පසු මුහුණ දීමට සිදු වූ බේඛ වැළැණු ආර්ථිකයෙන් සියලුම අංශයන් නැවත ඉහළ මට්ටමකට ඔසවා ගැනීමට රජය දක්වන දායකත්වය සම්බන්ධයෙන් ගැටුවක් ගොඩනැගි ඇත. මෙම පර්යේෂණය ද්වීතීයික දත්ත මත පදනම් වූ විස්තරාත්මක පර්යේෂණයකි. මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය සංවර්ධනයට රජය විසින් ලබා දිය යුතු දායකත්වය පිළිබඳ විග්‍රහයක් කිරීමයි. මෙම සම්ක්ෂණයට අනුව රජය විසින් සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අනිමතාර්ථ මත පදනම් වූ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, නාගරික වෙළෙඳපාල හා ක්‍රියාකාරී නීති පද්ධතියක් රජය විසින් ඇති කිරීම, බදු සහන හා ඉන්ධන ලබා දීම, අවදානම් කළමනාකරණය හා නව ආර්ථික අවස්ථා උත්පාදනය, පොදුගලික ආයෝජන හා අපනයන මුල් කරගත් ආර්ථිකයන් ඇති කිරීම ආදි කරුණු රටක් වශයෙන් ආර්ථික සංවර්ධනයක් කරා ගෙන යාමට සුදුසු වන බව හඳුනාගැනීමට හැකිය. ඒ අනුව මෙම අධ්‍යයනය තුළින් ආර්ථිකමය වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව සංවර්ධනය කරවීමට කටයුතු කරන රජයේ තීරණාත්මක අනුව සංවර්ධනය ප්‍රතිපත්ති ගොඩනැවිය හැකි වනු ඇත.

මූල්‍ය පද: ආර්ථික සංවර්ධනය, සංවර්ධන වැඩසටහන්, රජයේ තීරණාත්මක

¹ diltharushika96@gmail.com, ආර්ථිකවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

1977 වර්ෂයෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය සහ ආර්ථික සංවර්ධනය පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක්

කේ. ඩී. එම්. එන්. කුමාරි¹

සංකීර්ණය

ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියක් තුළින් අවධානය යොමු කෙරෙන්නේ රටක ආර්ථික ක්‍රියාවලියේ දිගානතිය, අරමුණු සහ ක්‍රියාවලිය පෙන්වුම් කරනු ලබන සුවිශේෂ ලේඛනයක් ලෙස ද හැඳින්විය හැකි ය. විශ්ලේෂණයෙන් ආර්ථිකමය, ගෝලීය සංවර්ධන බලපෑම්, සම්පත් හිගමම, ප්‍රාග්ධනය, තාක්ෂණය, වෙළදපොල ප්‍රසාරණය වීම වැනි ප්‍රශ්න විසඳාලීමේ සාර්ථක ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියක් පිළිබඳ ව දෙක ගණනාවක් පූරාවට ම අවධානය යොමු කරන ලදී. ඒ අනුව 1948 වර්ෂයේ සිට 2014 දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ආර්ථික ප්‍රතිපත්තින් තුළ ම මෙට සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තිය සුවිශේෂ මගකට යොමු කිරීමට හේතු පාදක විය. එම ප්‍රතිපත්ති තුළ 1977 විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය තැන්නම්, බාහිරාභිමුල ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය විදේශීය පොදුගලික අංශය දේශීය ආර්ථිකයට යොමු කරමින් ලෝක ආර්ථික ක්‍රමවේදය වෙත දිගානතිගත කිරීමක් සිදු කරන ලදී. එබැවින් මෙම පර්යේෂණයේ මුළු අනිමතාරථය බවට පත් වන්නේ 1977 වර්ෂයෙන් පසු විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය කෙරෙහි සිදු කරන ලද බලපෑම පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් ඉදිරිපත් කිරීමයි. එහිදී අවධානය යොමු කරනු ලබන්නේ, 1977 සිට 88 දක්වා යුතුය, 1989 සිට 1994 දක්වා යුතුය, 1994-2004 දක්වා යුතුය සහ 2004 සිට 2016 දක්වා ක්‍රියාත්මක වූ මහින්ද වින්තන යුතුයයි. විශ්ලේෂණයෙන් මෙම ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය සඳහා පාදක වූ හේතුන්, ක්‍රමෝපායන් සහ ආර්ථික ද්රැගනය කෙරෙහි වඩාත් අවධානය යොමු කිරීම මෙහිදී අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම පර්යේෂණයේ ගැටුපුව බවට පත් වන්නේ අපේක්ෂිත සංවර්ධන ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට මෙකි සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තිය කෙතරම් දුරට සාධනීය මෙන් ම නිශ්චලනීය ආකාරයෙන් බලපෑමක් සිදු කර ඇත්තේ ද යන්න පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීමයි. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය ලෙස විස්තරාත්මක සහ විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රමවේදයත්, අධ්‍යයනය සඳහා ද්විතියික දත්ත භාවිතයට ගෙන ඇති. පර්යේෂණ නිගමනය බවට පත් වන්නේ මෙම විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය හරහා සංවර්ධනය වෙළින් ප්‍රවතින රටවල ආර්ථිකමය වශයෙන් මුහුණ දෙන අහියෝග, ප්‍රශ්න විසඳාලීමත්, ඒ තුළින් ඉලක්ක ඉදිරියට මෙහෙයවා සංවර්ධනය ඉදිරියට වෙශවත් කර ගැනීමේ අවස්ථාව මේ තුළින් තීර්මාණය වී ඇති බවයි. එබැවින් විවිධ මුහුණුවරකින් විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය වඩාත් එලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඇති යෝජනා වශයෙන්, ආර්ථික සංවර්ධනය තුළ පොදුගලික අංශයේ මැදිහත් වීම පුළුල් කිරීම, ජාතික මෙන් ම ජාත්‍යන්තර තාක්ෂණික සබඳතා පුළුල් කර ගැනීම, වෙළදපොල ප්‍රසාරණ අවස්ථා පුළුල් කිරීම, රට තුළ හේතික සම්පත් භාවිතයට ගැනීම මෙන් ම රට තුළ දේශපාලන ක්‍රමවේදයත්, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තින්හි ස්ථාවරත්වයත් ගොඩ තැබීම, යනාදී කාරණා අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

මුළු පද; ශ්‍රී ලංකාව, විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය, ආර්ථික සංවර්ධනය

¹ nisansaladissanayaka95@gmail.com, දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යනාංශය, කැලෙණීය විශ්වවිද්‍යාලය

ශ්‍රී ලංකාවේ කුඩා පරිමාණ තේ වගාච සහ ග්‍රාමීය දිරිදූතාවය (රත්නපුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය ඇසුරින්)

චිස්. එච්. එම්. එම්. පි. පියරත්න¹

සංක්ෂේපය

තේ ගස ප්‍රථමයෙන්ම සොයාගනු ලැබේ අත්තේ වීතයේ රජකම් කළ සෙන්තුන් අධිරාජ්‍යය ය. මෙයේ සොයා ගනු ලැබූ තේ ගස 1867 දී පමණ ශ්‍රී ලංකාව තුළ වාණිජමය වැවැලි බෝගයක් ලෙස ව්‍යාප්ත විය. වර්තමානය වනවිට තේ ප්‍රධාන අපනයන බෝගයක් මෙන්ම අපේ රටට විනිමය සපයන ප්‍රධාන අපනයන මාර්ගයක් වශයෙන් ද හඳුන්වා දිය හැකිය. මේ සඳහා කුඩා පරිමාණ තේ වගාච තුළින් විශාල දායකත්වයක් සපයනු ලබයි. 2018 වර්ෂය වන විට වතු අංශය සඳහා කුඩා පරිමාණ තේ වගාවේ දායකත්වය සියයට 75ක් පමණ වේ. විශේෂයෙන් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල කුඩා පරිමාණ තේ වගාච විශාල පරිමාණයෙන් සිදුවන බවත් ඒ සඳහා විශාල වගාකරුවන් ප්‍රමාණයක් ග්‍රෑම දායකත්වය සපයන බවත් සඳහන් කළ යුතුය. නමුත් එම වගා භූමි තුළින් ඉහළ ගුණාත්මක එලදාවක් ලබාගැනීම අසිරි වී ඇති. වගාච සඳහා මූලික අවශ්‍යතා තිග වීමෙන් මෙවැනි තත්ත්වයක් උදා වී ඇති බව වාර්තාවලින් හෙළි වී ඇති. රත්නපුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශයක් මුල් කරගෙන කරන ලද මෙම අධ්‍යයනයට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ කුඩා පරිමාණ තේ වගාච මගින් ග්‍රාමීය දිරිදූතාව තුරන් කිරීමට හැකියාවක් පවතිනවා ද යන්න සොයා බැලීම මෙහි මූලික ගැටලුව වේ. එහිදී ද්වීතික දත්ත පදනම් කරගෙන ප්‍රදේශය පිළිබඳ මූලික අධ්‍යයනයක තිරත වී ඇති. මේ අමතරව ප්‍රාථමික දත්ත පදනම් කරගෙන විෂ්ටරාත්මක සංඛ්‍යාත ක්‍රමය යටතේ පැදුක් කරගත් අරමුණු වන ග්‍රාමීය දිරිදූතාවක් ඇතිවි ඇත්තේ කුමන හේතු නිසාවෙන් ද ග්‍රාමීය දිරිදූතාව සඳහා කුඩා පරිමාණ තේ වගාවෙන් බලපැමක් ඇති වනවාද එහිදී වගාකරුවන් විසින් යම්කිසි විසඳුමක් යටතේ දිරිදූතාවෙන් මිනිමට කටයුතු කරනවාද යන්නත් පිළිබඳව සොයා බැලීමක් සිදු කෙරිණි. මෙම අධ්‍යයනයට අනුව වගාකරුවන් අපේක්ෂා කරනු ලබන්නේ සහනාධාර යටතේ නිෂ්පාදන පිරිවැය අවම කර ගැනීම සඳහා රජය විසින් ක්‍රියාමාර්ග සකස් කිරීමට අවශ්‍ය බවය. නිශ්චිත ක්‍රියාමාර්ග සඳහා යොමුවීමෙන් අපේක්ෂා අමු තේ එලදායිතාව සහ එහි ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නංවා ගැනීමට හැකියාවක් පවතින බවට ද අපේක්ෂා කළ හැකි බව වගාකරුවන් තුළින් ඉස්මතු වූ කරුණකි. අධ්‍යයනයට අදාළව නිගමනය කළ හැකි වන්නේ කුඩා පරිමාණ තේ වගාච අංශිත වගාකරුවන් සැබෑ වශයෙන් ග්‍රාමීය දිරිදූතාවයකට මූහුණ දෙන බවයි.

මූබ්‍ර පද: තේ වගාච, කුඩා පරිමාණ තේ වගාච, කුඩා පරිමාණ තේ වගාකරුවන්, ග්‍රාමීය දිරිදූතාවය

¹ manjulaprabodani95@gmail.com, ආර්ථිකවිද්‍යා අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

කුඩා ව්‍යාපාර සඳහා මූල්‍ය සම්පාදනය

චි. එස්. තීමාලි¹

සංක්ෂේපය

කුඩා ව්‍යාපාර ආර්ථිකයේ ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් හිමිකරගෙන ඇති අතර අපනයන ප්‍රවර්ධනය, ඒක පුද්ගල ආදායම ඉහළ නැංවීම , දේශීය ආර්ථික වැද්‍යීය ඉහළ නැංවීම සහ රැකියා උත්පාදනය සඳහා සුවිසාල දායකත්වයක් ලබා දෙයි. ගෝලීයකරණය හා පෙළද්‍රිකරණය සමඟ ලොව සංවර්ධන මෙන්ම සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටවල් ද කුඩා ව්‍යාපාර වර්ධනය උදෙසා විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇත. ආර්ථිකයේ දැඩි තරගකාත්ත්වය මත කුඩා ව්‍යාපාර දුෂ්කරතාවයන් රෙසකට මුහුණ දෙන අතර ප්‍රාග්ධන හිගකම, ගුම හිගකම, ව්‍යාපාරික සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී තාක්ෂණික පහසුකම් අවම වීම ඒ අතර ප්‍රධාන වේ. මේ අනුරින් ව්‍යාපාරයේ පැවැත්ම සඳහා සංපුවම බලපාන අභියෝගයක් ලෙස ප්‍රාග්ධන සම්පාදනයේදී ඇතිවන ගැටලු දැක්විය හැකිය. කුඩා ව්‍යාපාර ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවලදී අභ්‍යන්තර හා බාහිර වශයෙන් විවිධ මූල්‍ය සම්පාදන ක්‍රම අනුගමනය කරන අතර බාහිර ප්‍රාග්ධන මූලාගු හාවිතයේදී වැඩි වශයෙන් අවිධිමත් ගය ක්‍රමවේද වෙත යොමු වීමේ තන්ත්වයක් පවතී. කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධනය සඳහා වාණිජ බැංකු හරහා ගය වැඩිසටහන් ක්‍රියාත්මක වුවද මූල්‍ය සම්පාදන කටයුතුවලදී වාණිජ බැංකු කෙරෙහි කුඩා ව්‍යාවසායකයින් යොමු නොවීම සඳහා ක්‍රමන ආකාරයේ සාධකයන්හි බලපෑමක් පවතී ද යන්න අධ්‍යයනය මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ. අකුරෙස්ස ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ කුඩා ව්‍යාපාර පනහක් සරල සසම්භාවී නියුම් ක්‍රමය යටතේ නියදිය ලෙස තොරු ගන්නා ලදී. පර්යේෂණ පීමා ලෙස සේවා සපයන කුඩා ව්‍යාපාර පමණක් සහ විධිමත් මූල්‍ය සම්පාදන ක්‍රම වේද යටතේ වාණිජ බැංකු ගය පිළිබඳ පමණක් අධ්‍යයනය සඳහා යොදා ගන්නා ලදී. ප්‍රාථමික දත්ත සහ ද්විතියික දත්ත යොදා ගත් අතර ප්‍රශ්නවලයියක් මගින් ප්‍රාථමික දත්ත රස් කරගන්නා ලදී. දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාන ගිල්ප ක්‍රම භාවිත කර අතර විශ්ලේෂණාත්මක මෙවලම් ලෙස SPSS හා Excel මෘදුකාංග යොදා ගැනීම්. බැංකු ගය සඳහා ඉහළ පොලියක් ගෙවීමට සිදුවීම, දැඩි ඇපකර කොන්දේසි මත අවශ්‍ය ඇපසුරුණුම් ඉදිරිපත් කිරීමේ අඩහස්තාවය, බැංකු ගය වැඩිසටහන් පිළිබඳ දැනුවත්හාවය අඩු බව, බැංකු ගය ලබා ගැනීමේ ද භුවමාරු පිරිවැය ඉහළ යාම , රුපය මගින් වාණිජ බැංකු හරහා ව්‍යාපාර ගය ලබා දීමේදී දේශපාලන මැදිහත්වීම් සිදු වීම යන සාධක හේතුවෙන් කුඩා ව්‍යාවසායකයින් මූල්‍ය අවශ්‍යතාවලදී වාණිජ බැංකු ගය සඳහා යොමු නොවන බවත් බැංකු ගය ලබා ගැනීම සම්බන්ධව කුඩා ව්‍යාවසායකයින්ට ප්‍රමාණවත් ඉඩ ප්‍රස්ථා ප්‍රාථමික නොවීම මත ඔවුන් අවිධිමත් ගය මූලාගු වෙත යොමු වීම සිදුවන බවත් නිගමනය කළ හැකිය. බැංකු විසින් කුඩා ව්‍යාවසායකයින්ට ගය ලබා දීමේදී අනුගමනය කරනු ලබන සංකීරණ රෙගුලාසිවල නමුදිලි බව වැඩි කිරීම තුළින් විධිමත් මූල්‍ය ප්‍රවේශයක් ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව ප්‍රාථමික වන අතර රාජ්‍ය මැදිහත්වීම මත ප්‍රතිමූලය ගය යෝජනා ක්‍රම, ඇප්ප ආවරණ යෝජනා ක්‍රම විධිමත් සහ සර්ව සාධාරණව ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් කුඩා ව්‍යාවසායකයින් මුහුණ දෙනු ලබන ප්‍රාග්ධන අර්ථාදය විසඳා ගැනීමේහිලා සුවිසාල දායකත්වයක් ලැබෙනු ඇත.

මූල්‍ය පද : කුඩා ව්‍යාපාර, මූල්‍ය සම්පාදනය, වාණිජ බැංකු ගය

¹ sachinishrimali@gmail.com, ආර්ථිකවිද්‍යා අධ්‍යනාංශය, කැලුණිය විශ්වවිද්‍යාලය

ශ්‍රී ලංකා ජනගහනයේ මැති කාලීන උපනතින්

කේ. එම්. ඩී. එම්. තිලකරත්න¹

සංක්ෂේපය

රටක උපත් හා මරණ අනුපාතිකයන් අතර පවත්නා වෙනසෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ස්වභාවික වර්ධනයක් සිදු වීම හෝ නොවීම සිදු වන අතර එය ජන සංඛ්‍යා ව්‍යුහය පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ එක් පැතිකඩික් වේ. සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවෙහි ජනගහන වර්ධනය වර්තමානය වනවිට සංඛ්‍යාත්මක වශයෙන් ක්‍රමිකව වර්ධනය වීමේ ප්‍රවණතාවයක් පෙන්වුම් කළ ද ජනගහනයේ වර්ධන වේගය පහළ මට්ටමක පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනයේ මැති කාලීන උපනතින් පිළිබඳ 1871 දී පැවත් වූ ප්‍රථම ජන සංගණනය වැදගත් වන අතර එය හේතුකාට ගෙන එම කාල වකවානුවේ පැවති ගති ලක්ෂණයන් සහ එම ලක්ෂණයන් වර්තමානය වන විට එනම් 2012 අවසාන ජන සංගණනය වන විට කොළඹක් දුරට වෙනස් වී ඇත් ද යත්ත සහ 2012 ජන සංගණනය පාදක කර ගනිමින් ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ජනගහනයේ හඳුනාගත හැකි උපනතින් මොනවාද යත්ත මෙම ලිපිය මගින් මුළුකිව ම සාකච්ඡාවට ලක් කර ඇත. මෙම මැති කාලීන උපනතින් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉදිරි සංවර්ධන ගමනට එළුල් කරන බලපැම්ත් මෙහිදී සැකවින් සාකච්ඡාවට ලක්කාට ඇත. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා ද්විතීයික දත්ත යොදා ගන්නා ලදී. සංඛ්‍යානමය විශ්වේෂණ ක්‍රම ශිල්ප යොදා ගනිමින් දත්ත විශ්වේෂණය සිදු කරන ලද අතර ප්‍රස්ථාර හා වග භාවිතයෙන් දත්ත ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම අධ්‍යයනයේ දී ස්ත්‍රී සාංස්ක්‍රාන්තික අනුපාතිකය පහළ අගයක් ගැනීම, පුරුෂ ජනගහනයට සාපේක්ෂව ස්ත්‍රී ජනගහනය ඉහළ යැම්, රැකියා සහ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා බාහිර සංක්‍රමණ වැඩි වීම, ලමා ජන සංඛ්‍යාව අඩු වීම, වියපත් ජනගහනයේ වැඩි වීම, ආදි ප්‍රධාන උපනතින් කිහිපයක් හඳුනාගත හැකි විය.

මූල්‍ය පද : ජනගහනය, ජනගහනයේ වර්ධනය, ප්‍රවණතා, උපනතින්

¹ dineshmadusankat@gmail.com, සමාජීයවිද්‍යා ජීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

***MASS COMMUNICATION AND
INFORMATION TECHNOLOGY***

Mass Media and cultural imperialism in Sri Lanka (A special reference on the impact of Korean Tele drama's soft power to Sri Lankan culture)

W.M.Piyumali ¹

Abstract

This Research paper examines the impact of Korean Tele dramas that broadcasting in Sri Lankan channels to the subjugation of Sri Lankan culture and the emergence of Koreans culture. The selected dramas are famous and adored in both Korean & Sri Lankan audience. They contain insight in to the Korean culture, religion, myths, Korean music, the Korean pop culture and also the background of the Korean society. This research employs the method of both qualitative and quantitative analysis (mixed research method). To prepare research findings the data gathering tools used were interviews and questionnaires. The sample size of 100 was involved in the study through questionnaire data gathering technique by using random sampling methods, how simple television productions can be used as a tool for effective social changes & win millions of hearts and minds in the nation was researched. The cultural Influences made by these dramas created market potential for such culture based commercial goods in the local market. The hidden truth behind it is that they used the ideology of these dramas for establish themselves in the local market as well as to publicise their businesses. The lifestyles of many Sri Lankan have been affected by these Korean characters and ideologies they stand for. This is controversial social, cultural and media industrial challenge for Sri Lanka due to the gradual invasion of the culture by the Korean soft power thus creating an ideology to trap on the local audience as well as on the very core of the local culture.

Keywords: *Media, Globalization, Cultural imperialism, Korean dramas, Ideology*

¹ maheshapiyumali97@gmail.com, Department of Mass Communication, University of Kelaniya

Use of Social Media to Release Personal Stress

*W. A. D. Madhusriya*¹

Abstract

This research discusses the Use of Social Media to Release Personal Stress. Social media consist of computer-mediated technologies that facilitate the creation and sharing of information, ideas, career interests, and other forms of expression via virtual communities and networks. Many people today tend to release their stresses through social media. Hence this research is very timely. The research in consideration looks into the problem of ‘What is the use of social media in releasing personal stress?’ Accordingly, the research questions are as follows 1) do people release their stress through social networks? 2) how do people release their stress through social networks? And lastly, 3) what are the most commonly used social media platforms to release stress? The main purpose of this study is to identify ‘Why people are tempted to use social media to release personal stresses? The objectives are to identify the factors that affect personal stress? Does using social media to relieve stress reduce their stress? How does the use of social media to relieve stress affect society? In this study, it is hypothesized that social networks build/ strengthened through social media platforms as a mode to relieve personal stresses. The study also followed a quantitative methodology when conducting the research and collected qualitative data through surveys using the Random sampling method. Primary data was collected through a Google form questionnaire by sharing it on social media. For this, 100 responders in to 21-30 age limit were used as the sample. The study has analyzed data by SPSS. According to the data obtained, in the age group of 21-30, 84.56% of database users say that social media is used to relieve stress, and 96% of that percentage reported that stress is released without harming others and society. 92% of people say that Facebook, WhatsApp, and Instagram are the most used social media platforms utilized to relieve stress. The majority of the sample uploads statuses, posts, shares posts, and writes poetry as a way to relieve stress. 68% of the responders stated that engaging in such activities can reduce stress. It is noteworthy to identify that 97% of people use emoji to relieve their stress. Finally, this research concludes that there is a positive effect in terms of relieving a person’s stress through social media.

Key words: *Stress, Social media, Mental Health, Facebook, Social factors*

¹ dinushad50@gmail.com, Department of Sociology, University of Kelaniya

තොරතුරු ගවේෂණය සඳහා විශ්වවිද්‍යාල පූස්තකාල ක්‍රූල භාවිත කරනු ලබන තොරතුරු ගවේෂණ උපත්‍ම පිළිබඳ විද්‍යාර්ථීන්ගේ දැනුවත්හාවය පිළිබඳ අධ්‍යනයක් (කැළණීය විශ්වවිද්‍යාල පූස්තකාලය ඇසුරින්)

චංචිලිවි. ආර්. එන්. ඉන්ද්‍රියා ¹

සංක්ෂේපය

තාක්ෂණයේ දියුණුවත් සමග වර්තමානය වනවිට තොරතුරු බිජිවීමේ සීසුනාවය වර්ධනය වී ඇත . මේ හේතුවෙන් විවිධ විෂය ක්ෂේත්‍රයකට අදාළව විවිධාකාර තොරතුරු බිජිවීන අතර තොරතුරු බහුලතායක් ඇති වී තොරතුරු පූපුරායාමකට ලක් වේ . මෙමෙස තොරතුරු බහුලතාවය නිසාවෙන් තමාට අවශ්‍ය නිවැරදි තොරතුරු නිවැරදි ආකාරයෙන් ලබා ගැනීමට බොහෝ දෙනා උත්සහ කරනු ලබයි . ඒ අතරින් විශේෂීක කණ්ඩායෙක් ලෙස විශ්වවිද්‍යාල විද්‍යාර්ථීන් දැක්විය හැකිය . එම නිසා වර්තමානයේ විශ්වවිද්‍යාල පූස්තකාලයන් ක්‍රූල විද්‍යාර්ථීන්ට නිවැරදි තොරතුරු ගවේෂණය සඳහා විවිධ ගවේෂණ උපත්‍ම හඳුන්වා දී ඇත . මෙම තොරතුරු ගවේෂණ උපත්‍ම හරහා තොරතුරු අවශ්‍ය වේලාවට , නිවැරදි ආකාරයෙන් ලබා ගැනීමට හැකියාව ලැබේ . මෙමෙස විවිධාකාර වූ ගවේෂණ ක්‍රමවේදයන් විශ්වවිද්‍යාල පූස්තකාලයන් ක්‍රූල පැවතියද ඒ පිළිබඳ විද්‍යාර්ථීන් ක්‍රූල පවතින දැනුවත්හාවය මෙගතියක් පැවතිම මෙම පර්යේෂණයට පාදක වූ ගැටුපුවයි . මෙම අධ්‍යනයේ මූලික අරමුණු වන්නේ , විශ්වවිද්‍යාල පූස්තකාලයන් ක්‍රූල තොරතුරු ගවේෂණයට භාවිතා කරනු ලබන ගවේෂණ උපත්‍ම හඳුනාගැනීම , ගවේෂණ ක්‍රම භාවිතයෙන් විද්‍යාර්ථීන්ට තොරතුරු දැනගැනීමට ඇති හැකියාව අධ්‍යනය කිරීම හා ගවේෂණ ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳ මුළුන්ගේ පවතින දැනුවත්හාවය හඳුනා ගැනීමයි . මෙහිදී දත්ත රස් කිරීම සඳහා ප්‍රථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍ර භාවිතා කළ අතර ප්‍රථමික මූලාශ්‍රයන් ලෙස නිරීක්ෂණය හා ප්‍රශ්නාවලින් ද ද්විතීයික මූලාශ්‍රයන් ලෙස පොත්පත් හා වාරසගරාද භාවිතා කරන්නට විය . මෙම අධ්‍යනය සිදුකරනු ලැබුයේ සමික්ෂණ පර්යේෂණ ක්‍රමය යටතේ ප්‍රමාණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය මිග්‍රිතව භාවිතා කර ගනිමිනි . එමෙන්ම සංගහණය වශයෙන් කැළණීය විශ්වවිද්‍යාල පූස්තකාලය භාවිතා කරනු ලබන සියලුම විද්‍යාර්ථීන් තොරතුරු ලැබූ අතර නියැදිය තේරීමේ අනුමු නියැදිමේ ක්‍රමට යටතේ විද්‍යාර්ථීයින් 200 දෙනෙකු තොරතුරු ලැබේ . මෙහිදී දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා EXCEL මෘදුකාංගය භාවිතා කරනු ලැබේය . මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රතිඵල වශයෙන් පූස්තකාලයන් ක්‍රූල විවිධාකාර තොරතුරු ගවේෂණ උපත්‍ම භාවිතා කළද එකිනෙක විද්‍යාර්ථීන් ක්‍රූල ඒ පිළිබඳ පවතින දැනුවත්හාවය දුරටත මට්ටමක පවතින බව හා පූස්තකාලය ක්‍රූල භාවිත කරනු ලබන ගවේෂණ ක්‍රමවේදයන් ප්‍රමාණවත් නොවන බව අනාවරණ කරගත හැකි විය .

මූල්‍ය පද: තොරතුරු තාක්ෂණය , තොරතුරු ගවේෂණය , ගවේෂණ ඩිල්ප ක්‍රම , සේවුම් වර්ග , විශ්වවිද්‍යාලය

¹ nayanachapa15@gmail.com, නාවික හා ඉංජිනේරු විශ්වවිද්‍යාලය

සමාජ මාධ්‍ය පුද්ගල සම්බන්ධතාව කෙරෙහි ඇතිකරන බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

සි. එම්. රමින් ප්‍රේෂාල් වන්දුසේකර¹

සංක්ෂේපය

මානවයා තම අදහස් එකිනෙකා අතර පූර්වමාරු කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සන්නිවේදනය ලෙස සරලව ඉදිරිපත් කළ හැකිය. තාක්ෂණික දියුණුවත් සමග වර්තමානයේ සන්නිවේදනය ඉතාමත් සරල ක්‍රියාවක් බවට පත්ව ඇත. වර්තමාන තාක්ෂණයේ ඇතිව ඇති දියුණුවත් සමග පුද්ගල සබඳතා බිඳුවීමේ ප්‍රචණ්ඩතාවයක් ගොඩ නැගී ඇත. වත්මන් පුද්ගල මත්තාවයන්ට අනුව ඒකාකාරී ජ්වන රටාවේ සමාජය තුළ යම් පූදකලා බවතට වත්මන් මතිසා මුහුණ දෙමින් සිටී. මෙහි දී ඇතිවන රික්තකයට විසඳුම් සෙවීමේ දී සමස්ත සමාජය තුළ සමාජ මාධ්‍ය හාවිතය ප්‍රමුඛ වී ඇත. අතිතයේ රුපවාහිනී, ගුවන්විදුලි මාධ්‍යයන් වටා පවුල යන ඒකකය විසින් පැවතිය ද වර්තමාන සමාජ මාධ්‍ය ඔස්සේ සන්නිවේදන ක්‍රියාවලිය තුළ පුද්ගල කේතුදීය ව්‍යපරියක් තුළ නිර්මාණය වී තිබේ. එම නිසා විෂම සමාජ පුද්ගල අවශ්‍යතාවන්ගේ ස්වරුපය ද විවිධ දිගානැනින් මස්සේ ව්‍යාප්ත වී ඇත. වර්තමාන සමාජය සමාජ මාධ්‍යවලට ඇතුළු වීම මගින් අනුකරණය හා පෙළඳීම හේතුවෙන් එකිනෙකා අතර සහ සම්බන්ධතාව අවම වීම සමාජයේ බහුවල දක්නට ලැබේ. සමාජ මාධ්‍ය පුද්ගල සම්බන්ධතාව කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරන්නේ ද යන්න මෙම පර්යේෂණයේ ගැටුව වේ. මෙම පර්යේෂණයේ කුමවේදය ලෙසට ද්විතීක මූලාශ්‍ය යොදා ගන්නා ලදී. එහි දී පුවත්පත්, සගරා, අන්තර්ජාල ලිපි උපයෝගී කරගත්තිමින් දත්ත රස් කර ගන්නා ලදී. තවද ද මත්තාවිද්‍යා උපදේශකයන් හා සමාජ විශ්ලේෂකයන් සමග පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් ද මෙම පර්යේෂණයට අවශ්‍ය වන තොරතුරු රස් කර ගන්නා ලදී. එසේ රස් කළ දත්ත විශ්ලේෂණයේ දී නිගමනය කළ හැකි කරුණු වූයේ වර්තමානයේ තාක්ෂණික දියුණුවත් සමග මාධ්‍ය ජාලා මගින් පුද්ගල සම්බන්ධතාවයන්ට වයස් සිලාචින් තොරව සංඡ්‍ය හා වතු බලපෑම් රාකියක් එල්ල කරමින් සමාජයේ සයිබර් මානයිකත්වයක් ගොඩ නගමින් සිටින බවයි. මෙම සමාජ මාධ්‍ය හේතුවෙන් වත්මන් සමාජයේ පුද්ගල සංස්ථාව තුළ ආරවුල් ඇතිවීම්, විවාහ දෙදාරා යාම් හා අනියම් සබඳතා ගොඩනැගීම්, විවිධ අපවාර සිදුවීම් ආදිය දක්නට ලැබේ. වර්තමාන සමාජ, සංස්කෘතියේ පුද්ගලයින් අතර සබඳතා ගොඩනාගා ගැනීමට නොහැකි වී ඇත්තේ සමාජ මාධ්‍යයන්ගේ ඇති අසීමිත අහිතකර බලපෑම් හේතුවෙන් යන්න මෙම අධ්‍යයනයේ දී නිගමනය කළ හැකිය.

මූල්‍ය පද: අන්තර්ජාලය, පුද්ගල සම්බන්ධතා, පෙළඳීම, බලපෑම, සමාජ මාධ්‍ය

¹ ramithpreshal04@gmail.com, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

2019 ජනාධිපතිවරණය සහ මාධ්‍ය හැසිරීම (ලංකාදීප පුවත්පතට විශේෂිතව සිදු කරන ලද අධ්‍යයනයක්)

ඩී. ඩී. වනිගසිංහ¹, ඒ. එම්. එස්. කේ. අන්තනායක²

සංස්කේෂණය

ජනාධිපතිවරණයක් ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට පැය නවයක කාලයකට සිමා වුව ද කුමන පක්ෂයක කුමන අපේක්ෂකයාට ජන්දය භාවිත කළ යුතු ද යන මතය නිර්මාණය කිරීමට බොහෝ කාලයක් ගත වනු ඇත. එකී මතය නිර්මාණය කිරීමේ මෙහෙවර ජනමාධ්‍ය මෙන්ම අද්‍යතනයේදී තව මාධ්‍යයන් ද විසින් සිදු කරනු ඇත. මෙම අධ්‍යයනයේදී 2019 ජනාධිපතිවරණය කාල සිමාව තුළ දී පුවත්පත් මාධ්‍ය තුළ වාර්තාරකණය සිදු කළ ආකාරය දිනපතා ලංකාදීප පුවත්පතට විශේෂිතව අධ්‍යයනය කෙරේ. 2019 ජනාධිපතිවරණයේදී ලංකාදීප පුවත්පතෙහි මාධ්‍ය හැසිරීම කෙබඳ ද? යන්න විමසා බැලීම මෙම පර්යේෂණයේ මූලික ගැටවුව විය. 2019 ජනාධිපතිවරණයේදී ලංකාදීප පුවත්පතෙහි මාධ්‍ය හැසිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වේ. මෙම පර්යේෂණය සඳහා අන්තර්ගත විශ්ලේෂණ ක්‍රමය යොදා ගන්නා ලදී. ජනාධිපතිවරණය සඳහා නාමයෝජනා ඉදිරිපත් වූ 2019 ඔක්තෝම්බර් මස 07 වන දිනයේ සිට ජනාධිපතිවරණය පැවැත් වූ 2019 නොවැම්බර් මස 16 දින දක්වා මුද්‍රිත, දිනපතා ලංකාදීප පුවත්පත්වල පළ වූ පුවත්, විශේෂ පිටු සහ අතිරේක, විශේෂාංග ලිපි, කතුවැකි හා කාටුන් පිළිබඳ අන්තර්ගත විශ්ලේෂණය සිදු කරන ලදී. පුවත්පතේ මූල් පිටුව තුළ පළ වූ පුවත් හා සිරස්තල තුළ ගේදාහය රාජපක්ෂ මහතාට වැඩි අවස්ථාවක් ලබා දී ඇති බව නිගමනය විය. ප්‍රධාන ශිර්ෂපායය මගින් කිසිදු අපේක්ෂකයෙකුට සාපුළුවම සහය පළ කරන ආකාරයේ වාර්තාකරණයක් සිදු කොට නොවැනුවන ආකාරයන් යම් අවස්ථාවන්වලදී ගේදාහය රාජපක්ෂ මහතාට වත්‍යාකාරයෙන් සහය පළවන ආකාරයේ පුවත් වාර්තා කරණයක් සිදු කොට ඇත. පුවත්පතේ හැඩාය යම් යම් අවස්ථාවන් තුළ වෙනස් වී ඇති අතර මූල් පිටුවට පෙර විශේෂ පිටුවක් එකතු කොට ඇති බව නිගමනය විය. මැතිවරණ කාලසීමාවක් තුළ දී රට්ටේ ජනමාධ්‍ය හැසිරීම කෙබඳ විය යුතු ද යන්න පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව මගින් 2019 අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයක් මගින් 2019 සැප්තැම්බර් මස 12 වැනි බ්‍රහස්පතින්දා ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද මාධ්‍ය උපමානයන් අනුව සැම මුද්‍රිත මාධ්‍යයක්ම යම් මැතිවරණයක් සම්බන්ධයෙන් වාර්තා කිරීමේදී මධ්‍යස්ථාන අපක්ෂපාතී විය යුතු බව මූලික යෝජනාව වේ

මූල්‍ය පද: මුද්‍රිත මාධ්‍ය, 2019 ජනාධිපතිවරණය, මාධ්‍ය හැසිරීම

¹ chamaleew@kln.ac.lk, ජනසන්නිවේදන අධ්‍යක්ෂකය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

² sameerak@kln.ac.lk, ජනසන්නිවේදන අධ්‍යක්ෂකය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

රාජ්‍ය ආයතන මගින් පරිපාලන කාර්යක්ෂමතාවය කෙරෙහි සමාජ මාධ්‍යයක් වන මූහුණු පොත භාවිතයට ගැනීම පිළිබඳ සමාජ අවබෝධය

කේ. කේ. එස්. වනුරිකා¹, ඩී. එ. කේ. එ. සේව්චනදී²

සංකීර්ණය

වර්තමාන තොරතුරු සමාජ පද්ධතිය කෙරෙහි නව මාධ්‍යයේ ආගමනය සිදු වී ඇති අතර මානව සමාජය එහි පවතින වෙනස්කම් වෙත අනුවර්තනය වෙමින් පවතී. නව මාධ්‍ය සමාජ, ආර්ථික, සංජ්‍යාතික, දේශපාලන හා ආගමික ආදි සියලුම ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි බලපෑම් සිදු කිරීමට සමත් වී තිබේ. ඒ අනුව විශේෂයෙන්ම රාජ්‍ය පරිපාලන ආයතන මගින් පරිපාලන කාර්යක්ෂමතාවය ඇති කරලීම සඳහා මූහුණු පොත යොදා ගැනීමක් දක්නට ලැබෙන අතර එම වැඩ පිළිවෙළ සම්බන්ධයෙන් සමාජ දැනුවත්හාවය විමසීම මෙම අධ්‍යායනයේ අරමුණ වේ. නියදිය ලෙස බුලත්සිංහල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය තොරා ගනු ලැබූ අතර එමගින් මූහුණු පොත හරහා ගෙන යනු ලබන වැඩ පිළිවෙළ සම්බන්ධයෙන් විමසීමක් සිදු කරනු ලැබේ. බුලත්සිංහල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාය කුළ පිවත්වන්නන් වයස අවුරුදු 18න් 30න් හා 30න් 60න් අතර පසුවන්නන් තිස් දෙනෙකුගෙන් යුත් නියදියක් කුළින් සම්මුඛ සාකච්ඡා සිදු කිරීම මගින් මූහුණු පොත හරහා ගෙන යන වැඩ පිළිවෙළ සම්බන්ධයෙන් සමාජ දැනුවත්හාවය පිළිබඳ දත්ත රස් කරගන්නා ලදී. රස් කරගනු ලැබූ දත්ත Microsoft Excel මෘදුකාංගය සිස්සේ විශ්ලේෂණය කරනු ලැබේ. එමගින් කරුණු කිහිපයක් අනාවරණය විය. නියදිය ලෙස ගන්නා ලද වයස් කාණ්ඩ මත දැක්වීය හැකි කාරණයන් ලෙස වයස අවුරුදු 18න් 30 අතර පසුවන්නන් මෙන්ම 30න් 60න් අතර පසුවන්නන් මූහුණු පොත හරහා සැලකිය යුතු සේවාවක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය හරහා ලබා ගන්නා බවත් එමගින් දැනුවත්හාවයක් ඇති පුද්ගලයන් අතරින් කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයක් වූයේ සැලකිය යුතු අධ්‍යාපනයක් ලබා තිබේ. කෙසේ නමුත් පරිපාලන කාර්යක්ෂමතාවය කෙරෙහි මූහුණු පොත භාවිතය පිළිබඳව සැලකිය යුතු මට්ටමේ සමාජ දැනුවත්හාවයක් දක්නට ඇති බව සඳහන් කළ හැකි අතර මෙවැනි වූ භාවිතයන් වැඩ දියුණු කිරීම මගින් කාර්යක්ෂම පරිපාලන යාන්ත්‍රණයකට මෙන්ම රාජ්‍ය ආයතන මගින් ඉතා සම්පූර්ණ සේවාවක් මහජනතාවට ලබා දිය හැකිවනු ඇති බව නිගමනය කළ හැකි වේ.

මූධ්‍ය පද: මූහුණු පොත, පරිපාලන කාර්යක්ෂමතාවය, රාජ්‍ය ආයතන, සමාජ දැනුවත්හාවය, අධ්‍යාපන මට්ටම

¹ kudaligamakapuge95@gmail.com, දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

² thilankakalanig@gmail.com, දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

පුස්තකාල පායකයින්ගේ තොරතුරු ගවේෂණ කුසලතා වර්ධනය කිරීම සඳහා කැලණීය විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලයේ දායකත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

ඩී.ඩී. ඉලෝහා මධුමාලි¹

සංක්ෂේපය

විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලය, විශ්වවිද්‍යාලයක හදවත ලෙස හඳුන්වන අතර එහි මූලික කාර්යයන් වන අධ්‍යාපනය, පර්යේෂණ ප්‍රකාශනය සහ දැනුම සංරක්ෂණය උදෙසා පුස්තකාලයෙන් විභාල දායකත්වයක් ලැබෙන්නාසේම අධ්‍යාපන කාර්යයට අවශ්‍ය සම්පත් එකතුව ගොඩනැගීම, සංවිධානය, පවත්වාගෙන යාම සහ වර්ධනය කිරීම මත පදනම් වී පුස්තකාල පායක වර්ගය මත රඳා පවති. විශ්වවිද්‍යාල දිෂ්‍යයන්ගේ තොරතුරු ගවේෂණය කුසලතා වර්ධනය කිරීමේදී සාස්ත්‍රීය පුස්තකාලයක් දිෂ්‍යයාට නොතරම් දුරට සහාය වන්නේ ද යන ගැටුව් පදනම් කරගෙන මෙම පර්යේෂණය සිදු කරන ලදී. අධ්‍යාපනයේ මූලික අරමුණු වුයේ කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලයේ විද්‍යාර්ථීන් තුළ තොරතුරු කුසලතා වර්ධනය කිරීමේ ද පුස්තකාලය විසින් සංවිධානය කරනු ලබන වැඩසටහන් සහ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ක්‍රමවේද මොනවාද යන්න ඇගයීම සහ එවායේ පවතින ගැටුපු සහ අඩුපාඩු මොනවාද යන්න හඳුනාගැනීමත්, විද්‍යාර්ථීන්ගේ වර්තමාන තොරතුරු සෙවීමේ කුසලතා හඳුනාගැනීමත්ය. දත්ත රස් කිරීමේ ක්‍රමවේදය ලෙස පුස්තකාවලි සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා යොදා ගත් අතර අහමු නියැදිය යටතේ කාර්ය මැණ්ඩල සේවකයින් 25 ක් සහ විද්‍යාර්ථීන් 100 මගින් දත්ත රස් කරන ලදී. පර්යේෂණ සෞයාගැනීම් අනුව උසස් අධ්‍යාපනය තුළ නිරතවන විද්‍යාර්ථීන් සඳහා විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාල කාර්යමණ්ඩලය විසින් තොරතුරු ගවේෂණය කිරීම සඳහා විවිධ ක්‍රියාකාරකම් වැඩසටහන් (විද්‍යාර්ථීන් අනුගත කිරීමේ නවක නම්නිකරණ වැඩසටහන්, පුස්තකාල දේශන, තොරතුරු ගවේෂණ ක්‍රම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්), පුස්තකාල වාරිකා, පුස්තකාල අත්පාත් ආදිය මගින් සහ මාර්ගත ආකාරයෙන් ද දායකත්වය සපයන බව සෞයා ගත්නා ලදී. නමුත් එම වැඩසටහන් සහ මග පෙන්වීම් පායකයා පොලුඩ්වා ගැනීමට සහ පායකයා ආකර්ෂණය කර ගැනීමට සමත් නොවීම, සංකීරණ ගවේෂණ ක්‍රම පැවතිම, පායකයාට මාර්ගත පුවිය පිළිබඳ දැනුවත්හාවයක් නොමැතිවීම ආදිය මෙහි දැක්ගත හැකි අඩුපාඩු වේ. පුස්තකාල දිගානති වැඩසටහන් මගින් විද්‍යාර්ථීන්ට අවශ්‍ය මගපෙන්වීම පුස්තකාල කාර්යමණ්ඩලය ලබා දුන් නමුත් විද්‍යාර්ථීන්ගේ කාර්යබහුල කාලසටහන් සමග එවාට සහභාගි වෘම්ව නොහැකි බව ද සෞයාගත්නා ලදී. අධ්‍යාපනය අවසානයේ පුස්තක වුයේ තොරතුරු තාක්ෂණය සහ තොරතුරු බහුලතාවය හේතුවෙන් ඉතා පහසුවෙන් සහ ඉක්මනින් තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වෘම්ව පුස්තකාල කාර්යමණ්ඩලය ප්‍රමාණවත් තරම් දායකත්වයක් දක්වන බවත් විද්‍යාර්ථීන් තුළ තොරතුරු ගවේෂණ ක්‍රම පිළිබඳ ප්‍රාග්ධන වෘම්ව මට්ටමක් නොමැති බව සහ ඔවුන් පුස්තකාල හාවිතයට දක්වන ප්‍රමුඛතාවය අඩු බව සහ අන්තර්ජාලය තොරතුරු ගවේෂණය කිරීමේ ප්‍රධාන මාධ්‍ය බව අනාවරණය විය.

මූල්‍ය පද: විශ්වවිද්‍යාලය, විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලය, පුස්තකාල සේවා, තොරතුරු තාක්ෂණය, තොරතුරු ගවේෂණ හේල්ප ක්‍රම

¹ madhumaliiresha80@gmail.com, පුස්තකාල හා වියුපනවිද්‍යා අධ්‍යාපනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

මානව පුස්තකාල සංකල්පය ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල පද්ධතිය සඳහා යොදා ගැනීමේ වැදගත්කම අධ්‍යනය කිරීම : කොළඹ විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලය , ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලය හා අතුරුගිරිය මහජන පුස්තකාලය ඇසුරින්

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය විශ්වවිද්‍යාලය විශ්වවිද්‍යාලය

සංකීර්ණය

කාලානුරුපිව පුස්තකාල පද්ධතියට නවීන සංකල්ප රාඛියක් පැමිණ ඇත. ඒ අනුව මැතකයි පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයට පිවිසි ඉතා වැදගත් සංකල්පයක් ලෙස මානව පුස්තකාල සංකල්පය හඳුන්වා දිය හැකි ය. සංස්කීර්ණ මානව පොතක් හා සම්බන්ධ වී තම අදහස් තුවමාරු කර ගැනීමට මානව පුස්තකාල හරහා අවස්ථාව ලබා දී තිබේ. මෙමගින් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලය , ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලය , අතුරුගිරිය මහජන පුස්තකාල ඇසුරින් මානව පුස්තකාල සංකල්පය ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල පද්ධතියට යොදා ගැනීමේ ඇති වැදගත්කම අධ්‍යනය කිරීම මූලික අරමුණ විය. මෙහි පර්යේෂණ ක්‍රමය ලෙස සම්ක්ෂණ ක්‍රමය හාවතා කෙරීමේ. සංගහණය ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාල හා මහජන පුස්තකාලයන් යොදා ගැනීනි. මෙහි අරමුණු සහගත නියුතිය හාවතා කරමින් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලය , ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලය හා අතුරුගිරිය මහජන පුස්තකාලය තෝරාගෙන පායිකයින් 150 ක් හා පුස්තකාලයාධිපත්වරුන් 15 ක් හා කාර්යය මණ්ඩල 50 ක් සඳහා ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නාවලි, කණ්ඩායම් සාකච්ඡා සහ නිරික්ෂණ මගින් ද දත්ත එකතු කර ගන්නා ලදී. මෙහිදී මානව පුස්තකාල සංකල්පය ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල පද්ධතිය ක්‍රු නිසි අයුරින් ව්‍යාප්ත වී නොමැති බව අනාවරණය විය. එසේම දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලය , ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලය , අතුරුගිරිය මහජන පුස්තකාලය තුළ පුස්තකාලය වැඩසටහන් සාර්ථක ලෙස ක්‍රියාත්මක නොවන බව අනාවරණය විය. බෝහේ පුස්තකාලයාධිපත්වරුන් සම්පූදායික රාමුවකට සිමා වී සිටින බවත් නවීන සංකල්ප තම පුස්තකාලය තුළ හාවතින කිරීමට ප්‍රියතාවයක් නොදැක්වන බවත් , මානව පුස්තකාල සංකල්පය පිළිබඳව පුස්තකාලයාධිපත්වරුන්ට ඇති අවබෝධය අවම බවත් අනාවරණය විය . මානව පුස්තකාල වැඩසටහන් සඳහා සහභාගිවීම සඳහා පායික උත්ත්වුව ද ඉහළ මට්ටමක පවතින බවත් අනාවරණය විය. පායිකයින් වැඩි ප්‍රමාණයක් පොත්පත් පරිදිලනය වෙනුවට සහිත් පුද්ගලයෙකු සමග සම්බන්ධ වී තම අදහස් තුවමාරු කර ගැනීමට කැමුත්තක් දක්වනු ලැබේ. මානව පුස්තකාල සංකල්පය හාවතියෙන් විදේශ රටවල් බෝහේ ප්‍රායෝගික වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සෙසු පුස්තකාලවලටද මෙම සංකල්පය හඳුන්වාදීමත් එහි ප්‍රායෝගික පැහැදිලි කිරීමත් ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල පද්ධතිය තුළ මෙම සංකල්පය ව්‍යාප්ත කිරීමත් තුවමාරු වේ.

මූධ්‍ය පදනම: පුස්තකාලය , නොරතුරු , මානවය , මානව පුස්තකාලය , මානව පොත්

¹ erandakaushalya1@gmail.com, පුස්තකාල හා විශ්වවිද්‍යාලය විශ්වවිද්‍යාලය

**ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ක්‍රියාදාමය තුළ නායකත්ව ආධිපත්‍යය ගොඩනැගීම කෙරෙහි
ජනමාධ්‍යයේ ක්‍රියාකාරීත්වය (2019 ජනාධිපතිවරණය ඇසුරින්)**

චි. එම්. එම්. එල් ලංකානැඳිකා¹, ඩී. අයි. එච්. එස් පෙරේරා²

සංකීර්ණය

රටක් තුළ දේශපාලන නායකත්ව බලයට පත්කිරීම සඳහා විවිධ සමාජ කණ්ඩායම්, ආයතන දාෂ්ටේවාදී ලෙස ක්‍රියාත්මක වීම හඳුනා ගත හැක. එමෙහි සමාජ සංශෝධන අතරින් දේශපාලන ක්‍රියාවලිය තුළ මහජන මතයට ප්‍රබල බලපෑමක් කළ හැකි ආයතනයක් බවට ජනමාධ්‍ය පත් වී තිබේ. ජනමාධ්‍ය වූ කළේ ජනතාවගේ ඒදිනෙදා ජීවිතය හා සම්බන්ධ අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් බවට අද පත්ව තිබේ. එනම්, තොරතුරු දැනගැනීම, විනෝදාස්වාදය, පෙළඹුවීම ආදි සෑම ක්‍රියාවලියක් කෙරෙහිම ජනමාධ්‍ය මගින් කරනු ලබන බලපෑම දැකගත හැකි වේ. එහිදී ජනමාධ්‍ය මගින් මහජන මතයට ආමත්ත්‍යය කිරීමේ හැකියාව පවතින බව මෙරට පැවති පසුගිය මැතිවරණ ආගුශෙන් මැනවීන් දැකගත හැකි විය. එමනිසා ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ක්‍රියාදාමය තුළ නායකත්ව ආධිපත්‍යය ගොඩනැගීමට ජනමාධ්‍යයේ ක්‍රියාකාරීත්වය 2019 ජනාධිපතිවරණය ඇසුරින් අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පර්යේෂණය හරහා සිදු කරන ලදී. එහිදී මෙම අධ්‍යාපනය තුළින් නායකත්ව ආධිපත්‍යය යන්න ද ගෙනහැර දක්වනු ලබන අතර ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලනය තුළ නායකත්ව ආධිපත්‍යය කෙරෙහි දාෂ්ටේවාදී ලෙස බලපෑම කරනු ලබන විවිධ සමාජ ආයතන පැවතිය ද මෙම අධ්‍යාපනයේ දී මූලික කර ගනු ලැබුවේ තොයෙකුත් ජනමාධ්‍යයන් අතරින් විද්‍යුත් මාධ්‍යයක් වන රුපවාහිනිය වේ. 2019 ජනාධිපතිවරණයේ දී නායකත්ව ආධිපත්‍ය ගොඩනැගීමට ජනමාධ්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හෙතුවක් වී තිබේ ද? යන්න අපගේ පර්යේෂණ ගැටුව වූ අතර ජනාධිපතිධිර අභේෂ්ඨකින්ට ජනමාධ්‍ය මගින් පක්ෂපාතිත්වය දක්වනු ලැබේම්ත, මැතිවරණ ව්‍යාපාරයන්හි කරනු ලබන කතිකාවත් ජනමාධ්‍යය හරහා ප්‍රවාරය කිරීමත්, එමගින් ජන්දදායකයින් තුළ දේශපාලනීක සවියුණුනික බවක් ඇතිව ඇති ආකාරයන්, එය ජනාධිපතිවරණයේ දී සිය මනාපය පළ කිරීමේදී ජන්දදායකයාගේ මතය හැඩැසීම්ව බලපා තිබෙන බව සහාය කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණු බවට පත් විය. මෙම අධ්‍යාපනයේ දී ප්‍රාථමික දත්ත හා ද්විතීයික දත්ත යන දත්ත මූලාගුරුන්ගෙන් තොරතුරු ලබා ගනු ලැබේය. එහිදී ප්‍රාථමික දත්ත මූලාගු යටතේ ප්‍රාග්නාවලි මගින් තොරතුරු රස්කර ගනු ලැබූ අතර ද්විතීයික දත්ත උපයෝගී කර ගැනීමේදී පොත්පත්, සගරු, ලිපි, අන්තර්ප්‍රාගු හාවිතා කරන ලදී. අධ්‍යාපන ප්‍රාදේශීය කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ කොළඹන්නාව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය වන අතර එම කොට්ඨාසය තුළින් 60දෙනෙකු නියඳිය ලෙස තොරතුරු ගන්නා ලදී. මෙම පර්යේෂණය තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ 2019 ජනාධිපතිවරණයෙන් බලයට පත් ජනාධිපතිවරයා වටා නායකත්වය ගොඩනැගීමට ජනමාධ්‍ය දාෂ්ටේවාදී ලෙස කටයුතු කර තිබෙන බව නිගමනය විය. නමුත් කුමන ආකාරයේ පක්ෂපාති අයුරින් තොරතුරු සම්ප්‍රේෂණය කරනු ලැබුවද ජනතාවට නිවැරදි වූත්, සත්‍ය වූත් තොරතුරු සම්ප්‍රේෂණය කිරීමට ජනමාධ්‍ය දරණ ප්‍රයත්තය අතිවිශිෂ්ටව බව තිබේ හැක.

මූල්‍ය පද: ජනමාධ්‍ය, මහජන මතය, ප්‍රාලක්ෂණය, නායකත්වය, දේශපාලනය

¹ lashandikaloshani@gmail.com, දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

² isurihansika93@gmail.com, දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

පෝස්ටර ජායාරූපය, දේශපාලන ප්‍රතිරූපය හා මහජන සම්බන්ධතා (ශ්‍රී ලංකාවේ 2015 ජනාධිපතිවරණයට විශේෂීතව)

චිකිලිවි. ඩී. අයි. රුපසිංහ ¹

සංක්ෂේපය

ලොකයේ දේශපාලන ප්‍රතිරූප හා මහජන සම්බන්ධතා ගොඩනංවනු පිණිස භාවිත කරන නොයකුත් දායා මාධ්‍ය ප්‍රවාරණ ක්‍රම අතර කටවුටිස්, බිල්බෝචිස් හා පෝස්ටර ප්‍රමුඛ වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ප්‍රතිරූප හා මහජන සම්බන්ධතා ගොඩනැංවීමෙහිලා කටවුටිස්, බිල්බෝචිස් භාවිතයට වඩා පෝස්ටර භාවිතය අධික වන අතර ඒ සඳහා මෙරට දේශපාලන සංස්කෘතිය තුළ දිගු ඉතිහාසයක් ඇත. පෝස්ටරය කටවුටිස් හා බිල්බෝචිස්වලට වඩා ප්‍රමාණයෙන් කුඩාය. ග්‍රාහක ආකර්ෂණය හා සන්නිවේදනය සඳහා කටවුටිස්, බිල්බෝචිස් හා පෝස්ටර තුළ ජායාරූප භාවිත කෙරේ. දේශපාලන ප්‍රතිරූප හා මහජන සම්බන්ධතා ගොඩනැංවීමට පෝස්ටර ජායාරූපය භාවිතයේ ඇති යෝග්‍යතාවය කෙබඳදා යන්න මෙම පර්යේෂණයේ ගැටුව වේ. එම කාර්යය සඳහා පෝස්ටර ජායාරූපය භාවිතයේ යෝග්‍යතාවය නිරීම මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ විය. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය ලෙස මිශ්‍ර ක්‍රමවේදය භාවිත කෙරිණි. පර්යේෂණයේ සිමාව ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ 2015 ජනාධිපතිවරණයේ අපේක්ෂකයින් වූ මෙම්පාල සිරිසේන් හා මහින්ද රාජපක්ෂ යන ප්‍රධාන අපේක්ෂකයින්ගේ ප්‍රවාරණ කණ්ඩායම විසින් භාවිත කළ පෝස්ටර ජායාරූප පමණක් පර්යේෂණයට භාර්තය කෙරිණි. බස්නාහිර පළාතේ කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර යන දිස්ත්‍රික්කවල අහඹු නියැදියක් ලෙස ජන්දායකයින් සිය දෙනෙකුට ගැනීමේ ප්‍රත්‍යාවලී ලබා දීමෙන් පර්යේෂණය සඳහා දත්ත රස්කෙරිණි. ප්‍රශ්නාවලිය, අන්තර්ගත විශ්ලේෂණය හා සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් දත්ත රස්කර Spss හා Excel මෘදුකාංග ඔස්සේ දත්ත විශ්ලේෂණය කර නිගමනයට එළඟුණි. දේශපාලන ප්‍රතිරූප හා මහජන සම්බන්ධතා ගොඩනැංවීමට පෝස්ටර ජායාරූපය යෝග්‍යතාවයක් නොදැක්වූ බව පර්යේෂණයේ අවසාන නිගමනය විය. දේශපාලනයින් අවංක මහජන සේවයට ප්‍රමුඛත්වය දී මහජන මතය ගොඩනැගිය යුතු බවත්, දේශපාලන ප්‍රතිරූප හා මහජන සම්බන්ධතා ගොඩනැංවීමට සමාජ මාධ්‍ය ආශ්‍රිත තව මහජන සම්බන්ධතා ක්‍රම භාවිතය හා ඒ සඳහා තිබූමාණයිලි ජායාරූප භාවිතය සිදු කළ යුතු බව පර්යේෂණයෙන් යෝජනා විණි.

මූල්‍ය පද: පෝස්ටර, පෝස්ටර ජායාරූපය, දේශපාලන ප්‍රතිරූප, මහජන සම්බන්ධතා, මහජන මතය

¹ amarupasinghe@gmail.com, ජනසන්නිවේදන අධ්‍යක්ෂකය, කුලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

**ඉන්දියානු සාගර කළාපය තුළ විනයේ ක්‍රියාකාරීත්වය සම්බන්ධ විමර්ශනාත්මක
අධ්‍යාපනයක්**

ආර්. ඩී. එස්. ප්‍රසන්තිකා¹

සංක්ෂේපය

ලෝක දේශපාලනය තුළ ජාත්‍යන්තර සබඳතා, ආර්ථික, දේශපාලනික, සංස්කෘතික, ආගමික යන විවිධ ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳ සලකා බැලීමේදී මූලෝපායික වශයෙන් වැදගත් ස්ථානයක් ලෙස ඉන්දියානු සාගර කළාපය හඳුනාගත හැකිය. ඉන්දියානු සාගර කළාපය දකුණු ආසියාවට පමණක් නොව මුහුදු මාර්ග හරහා පෙරදිග හා අපරදිග සම්බන්ධ කරනු ලබන උපාය මාරුගික වශයෙන් වැදගත් කළාපයක් වශයෙන්ද හඳුනාගත හැකිය. විවිධත්වයෙන් යුතු රාජ්‍ය ගණනාවක් ඉන්දිය සාගර කළාපයට අයන් වන අතර ගෝලීය වෙළඳාමේදී වැඩි ආර්ථික ගක්‍රතාවයක් ද ඉන්දියානු සාගර කළාපයට හිමිවේ. එනම් ලෝක වෙළඳාමෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් ඉන්දිය සාගරය හරහා සිදු වීමයි. එමෙන්ම උපාය මාරුගික වට්නාමලක් ඉන්දියානු සාගර කළාපය සම්බන්ධයෙන් පැවතිම හේතු කොට ගෙන ආසියාවේ නැගී එන රාජ්‍යයක් ලෙස, විනයේ වැඩි අවධානයට ලක් වී ඇත. ඉන්දියානු සාගර කළාපය තුළ විනය විසින් බල ආධිපත්‍ය ව්‍යාප්ත කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය හරහා ඉන්දියානු සාගර කළාපයේ කුඩා රාජ්‍යයන්ට හා ඉන්දියාවට එය අනියෝගයක් මෙන්ම තරේණයක් වන ආකාරය විමර්ශනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ ගැටුව වේ. පර්යේෂණයේ අරමුණු ලෙස, විනයේ ක්‍රියාකාරීත්වය නිසා ඉන්දියන් සාගර කළාපය තුළ පවතින කුඩා රාජ්‍යයන්ගේ පැවැත්ම සම්බන්ධව ගැටුකාරී තත්ත්වයක් නිර්මාණය වී තිබීම අධ්‍යයනය කිරීම්, දකුණු ආසියානු බලවතා ලෙස ඒ සම්බන්ධව ඉන්දිය මැදිහත්වීම කෙසේද යන කරුණු අරමුණු කර ගනී. පර්යේෂණ දත්ත සපයා ගැනීම ද්වීතීයික මූලාශ්‍ර මත පදනම්ව විස්තරාත්මක ක්‍රමවේදය හාවතා කරමින් ඉදිරිපත් කර ඇත. පර්යේෂණය තුළින් සනාථ වූයේ, ඉන්දියන් සාගර කළාපය තුළ විනය තම බලය ව්‍යාප්ත කර ගැනීමේ උත්සහයක නිරත වන බවත් එකී අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉන්දියන් සාගරය හා සම්බන්ධ කුඩා රාජ්‍යයන් වෙත සංවර්ධන ආධාර සැපයීම හා ආයෝජන පවත්වා ගෙනයාම ඇදි ක්‍රියාමාර්ග ඔස්සේ විනය විසින් එම රාජ්‍ය හාවත්‍ය ව්‍යාප්තය ගනු ලබන බවත්, ඉන්දියාව විනයේ බලයට අනියෝගකාරී ලෙස තම බලය ඉන්දියන් සාගරය තුළ ව්‍යාප්ත කර ගැනීම සඳහා නියැලෙන බවත්ය. තවද, විනය විසින් මුහුදු මාර්ග ඔස්සේ විනයට වාසිදායක වූ ව්‍යාපාර සිදු කරන අතර මැදපෙරදිග සිට අප්‍රිකානු ප්‍රදේශයන්ට ව්‍යාපාර මෙහෙය වීමේදී විනය ඉන්දියන් සාගර කළාපය බහුලව හාවතා කොට ඇත. එම නිසා ඉන්දියානු සාගර කළාපය තුළ බලවත් ඉන්දියාව, ප්‍රබල අනියෝගයකට මෙන්ම තරේණයකට මුහුණ දී ඇත. එමෙන්ම ඉන්දියන් සාගරය හා බැඳෙ කුඩා රාජ්‍යයන්ගේ බලවත් වරායන් විනය සූක්ෂ්මව තතු කර ගැනීම ද දක්නට ලැබේ. එය විනය විසින් මුතු ඇම්බිලක් සිදු කිරීම වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

මූබ්‍ර පද: ඉන්දියානු සාගර කළාපය, විනය, ඉන්දියාව, කුඩා රාජ්‍යයන්, ක්‍රියාකාරීත්වය

¹ amashaliuok@gmail.com, දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යනාංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

තොටයක් සමයම මගින් සමාජයට ලැබෙන්නාවූ සන්නිවේදනය හා උපදේශනය

සී. එම්. රමින් ප්‍රේෂාල් වන්දුසේකර¹

සංකීර්ණය

තොටයක් සමයම ගාන්තිකර්මය උංච පළාත හා රේට කදාශිත මහමය, පදියතලාව, නාමල්ඩය, අරන්තලාව, සේරන්කඩ යන ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව ව්‍යාප්තව පවතී. මෙය ඩුදෙක් කාන්තා පාර්ශවය උදෙසා පවත්වනු ලබන ගාන්තිකර්මයක් වේ. තොට යක්ෂයාගේ ඇල්ම බැල්ම හේතුවෙන් කාන්තාවන් හට ඇතිවන උපදෙව යුරු කිරීමෙහිලා මෙම ගාන්තිකර්මය පැවැත්වේ. නමුත් මෙම ගාන්තිකර්මයේ අන්තර්ගත පද්ධ සාහිත්‍යය හා වාරිතු විමර්ශනයේ දී ප්‍රකට වන්නේ මෙම ගාන්තිකර්මය මගින් උපදේශන මාලාවක් සන්නිවේදනය වන බව ය. තොටයක් සමයම ගාන්තිකර්මය මගින් සමාජයට උපදේශනයක් සන්නිවේදනයක් වන්නේ ද යන්න මෙම පර්යේෂණයේ ගැටලුව වේ. මෙම පර්යේෂණයේ තුම්බේදය ලෙස උංච හා රේට කදාසන්න ප්‍රදේශයන්හි තොටයක් සමයම පවත්වනු ලබන පාරම්පරික ගිල්පින්ට අයන් ප්‍රාථමික, ද්විතීක මූලාශ්‍ය අධ්‍යයනය කරන ලදී. තව ද ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය මගින් මෙම ගාන්තිකර්ම ප්‍රායෝගිකව තීරික්ෂණය කරන ලද අතර පාරම්පරික ගිල්පින් සමග කරන ලද සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් ද පර්යේෂණයට අවශ්‍ය දත්ත රස් කරගන්නා ලදී. එසේ රස්කරගත් දත්ත විශ්ලේෂණයේ දී මෙම කරුණු අනාවරණය විය. අතිතයේ සමාජ ඇසුරක් තොමුතිව සාමාන්‍ය දැනුමකින් තොර ස්ථීතින්, පුරුෂයන් පිටිසරඳ පළාත ආශ්‍රිතව ජ්වත් විය. ඔවුන්ට ලිංගික ජ්විතය පිළිබඳ උපදෙස් දීමට දෙමාපිය වැඩිහිටියේ ඉදිරිපත් තොවීමින්. තොටයක් සමයම මගින් නව යොවුන් තරුණියන්ටත්, අඩු සැළියන් හටත් සාර්ථක ජ්විතයක් ගත කිරීමට අවශ්‍ය වන උපදේශන වතුව සන්නිවේදනය කරනු දැකගත හැකි වේ. යොවනියන් හැසිරය යුතු ආකාරය, ගමන් බිමන් යා යුතු ආකාරය, ආභාර ගත යුතු ආකාරය පිළිබඳව උපදේශ තොටයක් ගාන්තිකර්මයේ ඇතුළත් මගින් බලි පදය ප්‍රකට වනු දක්නට ඇතේ. විවාහ ජ්විතයට ඇතුළත් වන කාන්තාවන් හට සාර්ථක විවාහ ජ්විතයක් ගත කිරීමට අවශ්‍ය වන උපදේශන තොටයක් සමයම මගින් සමාජයට සන්නිවේදනය කරනු දක්නට ලැබේ. මෙම ගාන්තිකර්මයේ ඇතුළත් නාහුමුරය මගින් කාන්තාවක් පිරිසිදු විය යුතු ආකාරය, කපු කැටීම මගින් තම පුරුෂයා සමග සබඳතා පැවැත්විය යුතු ආකාරය, දරු වැදිමේ දී දරුවකු බිඟ කරන අයුරු හා වින්නතු මවගේ කාර්ය පිළිබඳවත්, දරු තැබැවීම මගින් කුඩා දරුවකු නළවන ආකාරයන්, ගිරි යකිනි කළී මගින් ලදුවෙකුට ඇතිවිය හැකි උපදෙව පිළිබඳ පුරුණ උපදේශනයක් සෞන්දර්යාත්මකව සමාජයට සන්නිවේදනයක් කෙරෙනු දක්නට ඇතේ. මෙම පර්යේෂණයන්ට අනුව තොටයක් සමයම මගින් සෞන්දර්යාත්මකව සමාජයට උපදේශන මාලාවක් සන්නිවේදනය වන බව නිගමනය කළ හැකි වේ.

මූල්‍ය පද: උපදේශනය, උංච පළාත, තොට යකා, තොටයක් සමයම, පද්ධ

¹ ramithpreshal04@gmail.com, කැලණීය විශ්වවේද්‍යාලය

සංචර්ධනය වෙමින් පවතින රාජ්‍යයන් තුළ නව යටත්විෂ්ටතවාදය හේතුවෙන් පර්යාසයන්ට බහුන් වූ ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ විමර්ශණයන්මක අධ්‍යයනයක්

ඒච්. ඩී. සි. කුමාරි¹

සංක්ෂේපය

සංචර්ධන රටවල් විසින් සංචර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල පවතින සමාජ, ආර්ථික හා දේශපාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි මැදිහත්වීම් ඉලක්කකොට ගත් ක්‍රියාවලිය නව යටත්විෂ්ටතවාදය ලෙස භදුන්වයි. ලෝකයේ සම්පත් බෙදාහැරීම සහ සම්පත් නිමිකම පදනම් කොට ගෙන සංචර්ධන සහ සංචර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් ලෙස වර්ගීකරණයකට ලක් කර ඇත. මෙහි අරමුණ වන්නේ සංචර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් කෙරෙහි නව යටත්විෂ්ටතවාදී ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක වන ආකාරයන් එහි බලපැමි නිසා එම රටවල්වල සිදු වී ඇති පරිවර්තනයන් පිළිබඳව විමර්ශණය කිරීමයි. පර්යේෂණය සඳහා පාදක වන අධ්‍යයන ගැටුව් ව්‍යුතුයේ, සංචර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල සමාජ, ආර්ථික හා දේශපාලන සඛැදාතාවන් නිරණය කිරීමෙහිලා නව යටත්විෂ්ටතවාදය බලපැමි කරන්නේ කෙසේද? යන්න වේ. මේ සඳහා ද්විතීයික දත්ත උපයෝගී කරගත් අතර දත්ත සපයා ගැනීමේදී සංචර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් පිළිබඳව, දකුණු ආයිසානු ක්‍රාපය මෙන්ම නව යටත්විෂ්ටතවාදය සම්බන්ධයෙන් පළ කරන ලද පොත්පත්, පර්යේෂණයන්මක ලිපි මෙන්ම වෙන් පිටු ද හාවිතා කරන ලදී. දත්ත විශ්ලේෂණය විස්තරාත්මක හා සන්සන්දනාත්මක ක්‍රමවේද උපයෝගී කරගන්නා ලදී. මෙහිදී අනාවරණය කර ගත හැකි කාරණා වුයේ, නව යටත්විෂ්ටතකරණය වූ කළේ යටත්විෂ්ටතකරණයේ නවත් ස්වරුපය වන බවත් එය ක්‍රියාත්මක විමෙලි, බහුජාතික සමාගම්, ඡය සහ ආධාර, දේශපාලන මැදිහත්වීම් හා යුධ්‍ය මැදිහත්වීම් යන ප්‍රවේශ ප්‍රධාන වශයෙන් සංචර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල ක්‍රියාත්මක වන බවත්, සංචර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල ආර්ථික කටයුතු සිදු වන්නේ පිටස්තර අවබ්‍යතා සපුරා ගැනීමකට යටත්ව වන බවත් විදේශ අරමුදල් සහ බහුජාතික සංස්ථාවන් මිනිස් ග්‍රමය සුරා කන අතර රටක තිබෙන අමුලුව්‍ය ඉතා අඩු මිලදී ගැනීමකට යටත්ව සිදු කරන බවත් හා දේශපාලන වශයෙන් තමන්ට වාසි දායක තත්ත්වයන් ඇති කිරීම සඳහා කටයුතු කරන බවත්ය. ඒ අනුව තිගමනය කළ හැක්කේ නව යටත්විෂ්ටතවාදය ඉතා උපත්මයිලිව ව්‍යුතාකාරයෙන් සංචර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල ක්‍රියාත්මක වන බවත් එම නිසාවෙන් සංචර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලන, පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ හා සංස්කෘතික යන්දී වශයෙන් විවිධ අභියෝග නිර්මාණය වීමෙන් දරුණු බැඳු වැට්ටිමකට ලක් වී ඇති බවයි.

මූල්‍ය පද : සංචර්ධන රටවල්, සංචර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල්, නව යටත්විෂ්ටතවාදය

¹ devikakumari376@gmail.com, දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යතනාංශය, කැලුණිය විශ්වවිද්‍යාලය

රුපවාහිනීයේ සංස්කෘතික බලපෑම

ඩී. එන්. එරසිංහ¹, එම්. එ. රණ්මි නාරුකා²

සංක්ෂේපය

විසිවන සියවසේ සිදු වූ වඩාත් පුවිශේෂී වූ සමාජය සිද්ධිය නම් රුපවාහිනිය හඳුන්වාදීමය. වර්තමානය වන විට රුපවාහිනිය සමාජානුයෝගනයේ ප්‍රබල තියෙක්තයෙකු බවට පත් වී අවසානය. පාරිභෝගික සමාජානුයෝගනය සඳහා රුපවාහිනීයේ බලපෑම අතිච්චාල කරුණකි. මෙහිදී පර්යේෂණ ගැටුව ලෙස යොදාගන්නා ලද්දේ, රුපවාහිනිය මගින් දේශීය සංස්කෘතියට බලපෑමක් එල්ල වී තිබේද? යන්නය. රුපවාහිනිය සංස්කෘතියට ක්වරාකාරයේ බලපෑමක් එල්ල කර තිබේද යන්න මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වේ. රුපවාහිනිය තුළ දැන්වීම කළෙක පටන් අපගේ සංස්කෘතියෙහි අනිවාර්ය සහ නිරායාස අංගයක් බවට පත්ව තිබෙන බව ද නොරහසකි. එය ශ්‍රී ලංකික අන්තර්භාවයටද බලපෑමක් එල්ල කර ඇත. වර්තමානය වන විට සංස්කෘතික විසරණය හා සංස්කෘතික සම්පරිකය වී ඇති ආකාරය දක්නට ලැබේ. එනම් වර්තමානය වන විට රුපවාහිනිය සරල දැන්වීමකින් පවා ගොලියකරණය තුළින් අපගේ සංස්කෘතියට බලපෑමක් එල්ල කර බවහිරකරණය අත්පත් කර ගැනීමට සමත් වී තිබෙන අතර වර්තමානය වන විට සංස්කෘතිය නෙරපා දුම්මට සමත් වූ කරුණක් ලෙස සමාජ ගත වී ඇත. අප රුපවාහිනීයේ සංස්කෘතික බලපෑම කෙතරම් දුරට සමාජයට බලපෑම් එල්ල කළේ ද යන්න සිදු කරනු ලබන පරීක්ෂණයේදී පර්යේෂණයට හාජනය කරනු ලැබුවේ කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා පියයේ සියලුම විද්‍යාප්‍රිතින්ය. සංගහණය සැම තියුළුම් එකකයකටම තියැදියට අනුලත් වීම සඳහා සම්භාවනාවයක් ලැබෙන පරිදි එකකයන් තෝරා ගැනීමේ කුයාවලිය වන සරල සසම්භාවී තියුළුම් තුමය යටතේ පාලන තියැදියක් ලෙස සිපුන් ඇනුලත් වන පරිදි තියැදිය තෝරා ගන්නා ලදී. මුළුන්ගේ තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රශ්නාවලි තුමය භාවිත කර එමගින් ලැබෙන්නා වූ දත්ත මධ්‍යයනය, ප්‍රතිග්‍යය වැනි විශ්ලේෂණාත්මක තුම භාවිත කරමින් විශ්ලේෂණය කරන ලදී. පර්යේෂණ දත්ත වලට අනුකූලව තිගමනය කළ හැකි වූයේ, රුපවාහිනීයේ සංස්කෘතික බලපෑම සංස්කෘතික සම්පරිකයන් දක්වා සමාජයට අනිතකර බලපෑමක් එල්ල වී තිබෙන අතර එතුළින් දේශීය සංස්කෘතිය විනාශ වී ගොස් තිබේ. එම ගැටුව වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ අන්තර්භාවය තහවුරු කරන පැරණි සංස්කෘතියට ද නොවැළැක්විය හැකි ලෙසින් බලපෑම් එල්ල කර ඇත.

මූල්‍ය පද: සමාජානුයෝගනය, සංස්කෘතික විසරණය, බවහිරකරණය, මනෙක්භාවය, සංස්කෘතික සම්පරිකය

¹ nishadidilm519@gmail.com, ජනසන්නිවේදන අධ්‍යනාංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

² rashu.97tharu@gmail.com , ජනසන්නිවේදන අධ්‍යනාංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

මැත කාලීන ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධනය සහ ප්‍රජා ගුවන්විදුලියේ හාටිනය

අංශ්‍ර. එන්. එම්. තෙන්නකෝන්¹

සංක්ෂේපය

කිසියම් රටක් සංවර්ධනය සඳහා යන ගමනේ දී ප්‍රජා මාධ්‍ය හාටින කිරීමෙන් සාර්ථක ප්‍රතිඵල අත්කරගත හැකිය. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රජා ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය ආරම්භ කරනු ලබන්නේ මහජලී කඩිනම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය මගින් ප්‍රජාව නැවත පදිංචි කිරීමේදී ඔවුන්ව සවිබල ගැන්වීම අරමුණු කොටගෙනය. තුනන ශ්‍රී ලංකේය සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා ප්‍රජා ගුවන්විදුලිය දායක කරගැනීම සම්බන්ධව මැතකාලීනව පර්යේෂණ අධ්‍යයනයන් සිදු වී තොමැත. එම නිසා මෙරට සංවර්ධනයට ප්‍රජා ගුවන්විදුලිය දායක කරගත හැකිද? යන්න සොයා බැලීම කාලීන අවශ්‍යතාවයකි. පර්යේෂණයේ මූලික අරමුණු ද්වීත්වය වන්නේ, තුනන ශ්‍රී ලංකේය සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා ප්‍රජා ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය දායක කරගත හැකි ආකාරය පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීම සහ තුනන සංවර්ධන සංදේශ ග්‍රාහකයා වෙත ගෙනයාමේදී ප්‍රජා ගුවන්විදුලිය අනුගමනය කරන කුමවේදය අධ්‍යත්‍ය කිරීමයි. පර්යේෂණ උපන්‍යාසය වූයේ තුනන ශ්‍රී ලංකේය සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා ප්‍රජා ගුවන්විදුලිය දායක කරගැනීමට හැකියාව ඇති බවයි. මිශ්‍ර කුමවේදය යටතේ සිදුකරන ලද මෙම පර්යේෂණයේදී දත්ත රාජිකරණ කුමවේදයන් ලෙස සාහිත්‍ය මූලාශ්‍ර විමර්ශනය, ව්‍යුහගත සම්මුඛ සාකච්ඡා, ප්‍රය්‍රානාවලිය, සහ ප්‍රජා ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් සරඟමිත හඩපට හාටින කරන ලදී. ප්‍රය්‍රානාවලිය මගින් දත්ත ලබා ගැනීමේ දී නෙශ්‍රා අධ්‍යයනය සඳහා උළුව සහ ද්‍රාන ප්‍රජා ගුවන්විදුලි නාලිකා ග්‍රාවකයන් අතුරින් සියදෙනෙකගෙන් යුත් තියැයියක් හාටින කරන ලදී. පර්යේෂකයාගේ බුද්ධිය මත පදනම්ව සහායු මාදුකාංගය හාටිනයෙන් දත්ත විෂ්ලේෂණය කරන ලදී. පර්යේෂණයේ එක් ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ප්‍රජා ගුවන්විදුලි යුවන කළාපීය ජනතාවගේ සන්නිවේදන අවශ්‍යතාවයන් ඉටුකරගැනීම සඳහා රුපවාහිනීමාධ්‍ය හාටින පිරිස 70% ට වඩා වැඩි බව අනාවරණය විය. ඒ අනුව ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය ග්‍රාහකයාගෙන් ඇත්ත තිබෙන ආකාරයක් හඳුනාගත හැකිය. ගුවන්විදුලි මාධ්‍යයට සවන්දෙන සුළුපිරිස අතරිනුත් උළුව සහ ද්‍රාන ප්‍රජා ගුවන්විදුලියට සවන්දෙන පිරිස 48% කි. සමස්ත ගුවන්කාලය සැලකුවිට තුනන සංවර්ධන ඉලක්ක සපුරාගැනීම අරමුණු කරගනිමින් ප්‍රජා ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය වන්නේ ගුවන් කාලයෙන් 2% වැනි අවම කාලයකි. මෙවතින් අභියෝගයන් හමුවේ වුවද ප්‍රජා ගුවන්විදුලිය සතු නවීන තාක්ෂණික පහසුකම් සහ ප්‍රමාණවත් මානව සම්පත හේතුවෙන් ප්‍රජා ගුවන්විදුලිය සංවර්ධන අම්තමාර්ගයන් ඉටු කරගැනීම සඳහා හාටින කිරීමේ හැකියාව පවතී. බහු රයක් ග්‍රාමීය ජනතාව වෙශෙන මෙරට සංවර්ධන ඉලක්කයන් සපුරාගැනීමට යාමේ දී, ප්‍රජා ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය වැඩසටහන් අන්තර්ගතය සහ ආකාරය තුනන සංවර්ධන අවශ්‍යතා අනුව සකස් කළ යුතුය. ප්‍රජාවගේ පිටත තත්ත්වයන් අවබෝධ කරගනිමින් වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය කිරීමටත්, ඔවුන් ඒ සඳහා ප්‍රකීරියට දායක කරගැනීමටත් මෙහි දී යෝජනා කෙරේ.

මූල්‍ය පද: සංවර්ධනය, ජන මාධ්‍ය, සංවර්ධන සන්නිවේදනය, ප්‍රජා ගුවන්විදුලිය, ප්‍රජාව

¹ niranjan199027@gmail.com, නොවිවියාගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය

විතුපට දැන්වීමිකරණයේ ජායාරූපමය හාවිතය (තොරා ගත් ශ්‍රී ලංකිය විතුපට කිහිපයක පෝස්ටර දැන්වීම්වලට විශේෂිතව)

තො. ඩී. එන්. දෙලුජල්¹

සංක්ෂේපය

වර්තමානය වන විට සිනමාව කළාවක් පමණක් නොව, ප්‍රධාන බාරාවේ කර්මාන්තයක් බවට ද පන් වී ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විතුපට වෙළඳපාලක් බිජිවී ඇති අතර විතුපට නිර්මාණකරුවන්ට එකි වෙළඳපාල තරගකාරීන්වයට මූහුණ දීමට සිදු වී ඇත. එනිසා විතුපටයක් ප්‍රේක්ෂකයා වෙත ගෙන යාමේදී ප්‍රචාරණ සැලැසුමක් අනුව කටයුතු කිරීමට ද සිදු වී ඇති අතර එවැනි සැලැසුම් අතර විතුපට පෝස්ටරයට ප්‍රමුඛතාවයක් ලැබේ ඇත. මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අවධානය යොමු කර ඇත්තේ විතුපට පෝස්ටර නිර්මාණයයට යොදාගන්නා නිශ්ච්වල ජායාරූප සම්බන්ධවයි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ බිජිවාන විතුපට සඳහා නිර්මාණය කරන පෝස්ටර දැන්වීම්වලට යොදා ගැනෙන ජායාරූප මගින්, විතුපටයේ අන්තර්ගතය හෝ සංක්ෂීප්තය නිසි පරිදි ප්‍රේක්ෂකයාට සන්නිවේදනය වේ ද? යන පර්යේෂණ ගැටුව පාඨක කර ගනිමින් මෙම පර්යේෂණය සිදු කර ඇත. ජාතික විතුපට සංස්ථාවේ දළ ආදායම් වාර්තාවන්ට අනුව 2015 සිට 2018 දක්වා වසරවල ඉහළ ආදායම් ලැබූ විතුපට අතුරින්, ගානර 5 ක් නියෝජනය වන සේ විතුපට 5 ක් පර්යේෂණය සඳහා යොදා ගත් අතර එම විතුපටවල පෝස්ටරයේ ඇති ජායාරූප හා විතුපට අන්තර්ගතය අතර සම්බන්ධය විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා ප්‍රශ්නාවලි හා සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් දත්ත රස් කරන ලදී. ප්‍රශ්නාවලිය සඳහා නියැදිය වශයෙන් අභ්‍යු නියැදි ක්‍රමයට 50 දෙනෙකු තොරා ගන්නා ලදී. සම්මුඛ සාකච්ඡා සඳහා නියැදිය තොරා ගනු ලැබූවේ, තොරාගත් විතුපටවල අධ්‍යක්ෂකවරුන්, නිශ්ච්වල ජායාරූපය ඕල්පින්, ගුරික් නිර්මාණකරුවන් සහ සිනමා ක්ෂේත්‍රයේ විෂය ප්‍රවීණයන්ය. රස් කර ගත් ප්‍රමාණාත්මක දත්ත SPSS මෘදුකාංගය හරහා ද ගුණාත්මක දත්ත ගුණාත්මක විශ්ලේෂණය හරහා ද විශ්ලේෂණය කරන ලදී. බහුතරයක් ශ්‍රී ලංකික විතුපට පෝස්ටර සඳහා යොදා ගත්තා ජන්නා ජායාරූප, විතුපටයේ අන්තර්ගතය හෝ සංක්ෂීප්තය නිරුපණය කරන ඒවා නොවන බවත්, ඒ වෙනුවට විතුපටයේ ප්‍රධාන වරිතයකට රංගන දායකත්වය ලබා දෙන ජනප්‍රිය රංගන ඕල්පියෙක හෝ ඕල්පිනයක නිරුපණය වන ආකාරයෙන් හෝ නැතිනම් විතුපටය විසින් ඉලක්ක කරන ලද ප්‍රේක්ෂක ප්‍රජාව වඩාත් ඉක්මණීන් ආකර්ෂණය කර ගැනීමේ සන්නිවේදනාත්මක ගක්ෂනා සහිතව පෝස්ටර නිර්මාණය කර ඇති බවත් පැහැදිලි විය. පෝස්ටර මගින් විතුපටයේ අන්තර්ගතය හෝ සංක්ෂීප්තය නිරුපණය වී ඇති අවස්ථාවලදීට වඩා ජනප්‍රිය රංගන ඕල්පියෙක හෝ ඕල්පිනයක නිරුපණය වන ආකාරයෙන් පෝස්ටර නිර්මාණය කර ඇති අවස්ථාවලදී එම පෝස්ටර ප්‍රේක්ෂකයාගේ මතකයේ රදී ඇති බව ද තහවුරු විය.

මූල්‍ය පදනම: විතුපට දැන්වීමිකරණය, ජායාරූපකරණය, පෝස්ටර දැන්වීම්, විතුපට අන්තර්ගතය, ප්‍රේක්ෂක ආකර්ෂනය

¹ nadeerand28@gmail.com, ජනසන්නිවේදන අධ්‍යක්ෂකය, කැලණීය විශ්ච්වද්‍යාලය

***STATISTICS AND SOCIAL
SCIENCES***

Factors affecting the profitability of small-scale gem mining industry (Based on Kuruwita divisional secretariat in Rathnapura district)

D. G. A. M. Wickramanayaka¹, Prof. G. M. Henegedara²

Abstract

Gem industry, which is highly developed through the advancement of technology, has increased Sri Lanka's foreign exchange. By 2017, Sri Lanka has received a total of 22,075 million Rupees. This is a very high contribution of 99.85% of the total mineral exports to Sri Lanka (Economic and Social Statistics of Sri Lanka, 2018). Small-scale gem miners have very important part of this industry. The goal of small scale gem miners to get into the gem industry is to improve their quality of life. However, the profit earned by the miners is not enough to sustain the small scale gem mining business as a profitable business. Accordingly, the study aims to find out what factors are driving the small scale gem mining business as a profitable venture. The purpose of this study was to study the problems faced by small scale gem miners today. As the study area, the Kuruwita Divisional Secretariat in the Ratnapura District and 50 small scale gem miners in the two Grama Seva Divisions of Ihalagama / Theppanawa and Pathagama in this Divisional Secretariat were selected as the study sample. This study is mainly based on primary data. Data were analyzed using quantitative and qualitative analysis methods using a structured questionnaire. The results of the chi-Squared test revealed that the level of experience, technology, and investment potential (capital) influence the small-scale gem mining business as a profitable venture and level of education does not influence in the small-scale gem mining business as a profitable venture. It was also revealed that there were problems with the availability of raw materials, labor, licensing, mechanical technology and the gem market. Proposals to provide practical knowledge, financial support and marketing facilities to promote the value of small scale gem mining among the younger generation can be proposed.

Key words: small-scale gem mining, small-scale gem miners, profitability

¹ ayeshaamadumali@gmail.com, Department of Economics, University of Kelaniya.

² mahinta2002@yahoo.com, Department of Economics, University of Kelaniya.

Covid – 19 Pandemic and Unemployment in Sri Lanka

M.G.D.L Weerasinghe ¹, Y.I Madhuwanthi ², P.R Wijemanna ³

Abstract

The Covid-19 pandemic also known as the corona virus pandemic, is an ongoing pandemic of in the world. This pandemic has affected economic and social activities all over the world. There are lot of countries have locked down their economies. Unemployed persons available and/or looking for work, and who did not work and taken steps to find a job during last 4 weeks and ready to accept a job given a work opportunity within next two weeks are defined as unemployed. Unemployment is a key measure of economic health. Sri Lankan labor force has 8.6 million of economically active population in the 4th quarter of 2019. Because of this pandemic employment protection has been threatened and the loss of income. The problem is how to affect Covid -19 pandemic to unemployment in Sri Lanka? Objectives of this study, is to identify the relationship between these two, how this situation affects to Sri Lankan economy, due to the impact of new trade routes, export import orientation, international trade and advancement of new transportation system we as a country experience the impact of globalization. In this study, primary data from questionnaire and secondary data from quarterly data reports of Census and Statistics department, Sri Lanka have used to this study and used descriptive statistics for represent data and used some statistical data packages for data analysis. The challenge that Sri Lanka faces now is that how to take control over economy regenerated employment opportunities and take relevant measures protect existing employment in the labor market through proper labor market reforms. As a result of this study we found the unemployment rate got increased because of the pandemic and these two have positive relationship. The final conclusion is that the objectives have been achieved.

Key Words: *Covid – 19, pandemic, unemployment, labor force, Economy*

¹ dilweer996h@gmail.com, Department of Economics, University of Kelaniya.

² ishi.madhuwanthi@gmail.com, Department of Economics, University of Kelaniya.

³ pasindu96wijemanna@gmail.com, Department of Economics, University of Kelaniya.

The impact of Covid-19 outbreak on the tourism industry in Sri Lanka

W. C. L. Weerakkody ¹

Abstract

Covid-19 outbreak started in Wuhan, China, in December of 2019. The WHO declared the Covid-19 outbreak as a pandemic on 11th of March 2020. With the spread of Covid-19 all over the world, considerable number of patients were identified in Sri Lanka. The Covid-19 outbreak in Sri Lanka affected tourism industry. Tourism industry can be considered as the main path of income in Sri Lanka. The objectives of the research are identifying the impacts of Covid-19 outbreak for the tourism industry in Sri Lanka, considering about the effects on the whole economy which were caused by the tourism industry, and paying attention to the actions that are implementing by the relevant parties. All the tourist hotels in the Sri Lanka are considered as the population and five hotels selected randomly which are in Colombo district. The research is based quantitative data and those data are collected as secondary data. The collected data were analyzed using SPSS software and chi square test, and Anova model are used to analyze data. With the Covid-19 outbreak, the arrivals of foreign passengers were reduced and finally the airport is closed. The government and other parties take actions and imposing new rules on the tourism industry and the tourists' hotels are implementing some relevant actions to reconstruction of the tourism industry. According to the research, the Covid-19 affect to tourism industry badly and thereby the main income source of Sri Lanka has collapsed. Finally, according to the research it can be concluded that Sri Lankan tourism industry has faced large losses with the effects of Covid-19, and it can be reconstructed by implementing relevant actions.

Key words: *Covid-19, Tourism industry, Tourists, Sri Lanka, Reconstruction.*

¹ chathurikalakshani97@gmail.com, Department of Social Statistics, University of Kelaniya.

ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක කර්මාන්තය කෙරෙහි covid 19 හි බලපෑම

චි. ඩී. එම්. විකුමනායක ¹

සංස්කේපය

ලොව පුරා ව්‍යාපේක වෙමින් පවතින covid 19 චෝරසයෙන් පිඩාවට පත් මැදි ආදායම් ලබන රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව හැඳින්විය හැකිය. ශ්‍රී ලංකාවට විදේශ විනිමය උපයා දෙන කර්මාන්ත අතරින් තෙවැනි විශාලතම ව්‍යාපාරය වන්නේ සංචාරක කර්මාන්තයයි. 2019 වර්ෂයට සාපේශ්‍රව 2020 වසරේ ජනවාරි මාසයේ සිට අගෝස්තු මාසය දක්වා ශ්‍රී ලංකාවට සංචාරකයින්ගේ පැමිණීම 60%ක් අඩු වී ඇත. එස්ම මෙම කාලය තුළ විශාලතම සංචාරක ප්‍රහව වෙළෙඳපොල ඉන්දියාව බවට පත්ව තිබෙන අතර ශ්‍රී ලාංකිකයන් 95%ක් පමණ ශ්‍රී ලංකාවට ගුවන් මගින් පැමිණ ඇත (SRTDA, 2020). ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය ඇමරිකානු බොලර් බිලයන 84ක් වන අතර එයින් 5%ක් ම සංචාරක ව්‍යාපාරය මත රඳා පවතී. මිලයන 22ක ජනගහනයෙන් මිලයන 2කට අධික ජනතාවක් සැපුව හෝ වතුව සංචාරක කර්මාන්තයේ නියැලි සිටින අතර එය ආර්ථිකය සමග ප්‍රතිලෝම වේ (රණසිංහ, ආර්, 2020). සංචාරක ක්ෂේත්‍රය හා සම්බන්ධ එම සැපු හා වතු රැකියා ප්‍රමාණය සමස්ත ගුම බලකායෙන් 4.6%ක්. ඒ අනුව covid 19 චෝරසය ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක කර්මාන්තය කෙරෙහි ඇති කර තිබෙන බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම අධ්‍යයනයේ ගැටුපුව වේ. ඒ සඳහා ද්වීතීක දත්ත පදනම් කර ගෙන ඇත. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු හා ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තු වාර්තා, ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංචාරෙන අධිකාරී වාර්තා, ආයතනීක වාර්තා, පොත් පත් සහ සගරා යනාදිය ඒවා වේ. සංචාරක ව්‍යාපාරය ගෝලිය වශයෙන් විශාලතම හා වේගයෙන් වර්ධනය වන කර්මාන්තයකි. එමෙන්ම කළායිය සංචාරෙනයට මූග පාදන, විවිධ වර්ගයේ රැකියා සහ ව්‍යාපාර සඳහා සැපුවම සහාය වන සංචාරක කර්මාන්තය covid 19 හේතුවෙන් බිඳ වැටී ඇත. ගෝලිය කරගකාරීන්වය තුළ සෞඛ්‍යක්ෂීත බව, ශ්‍රී ලාංකික අනෙකුතාවය, ආගන්තුක සත්කාර වල අපගේ ගක්තිමත් මානව, සමාජය හා පොහොසත් සාරධර්ම පුද්රේෂනයෙන් නැවත ලේඛකයට සත්තිවේදනයෙන් හා ස්ථානගත කිරීම සහ ගක්තිමත් ගෙනනාන්ත ප්‍රතිරූපයක් ගොඩනැගීමට ආරම්භ කර ඇත. එස්ම සංචාරක කර්මාන්තය නැවත ගොඩනැවීම සඳහා කෙටිකාලීන හා දිගුකාලීන සැලසුම් ත්‍රියාන්තමක කර ඇත. මූල්‍යමය ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම, නව සංචාරක ආකර්ෂණ ස්ථාන 12ක් සංචාරෙනය කිරීම, පැරණි දුම්රිය ස්ථාන නවිකරණය කිරීම, පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ අධික්ෂණය යටතේ ඇති මත්තාරම්, කළුපිටිය සහ මධ්‍යකළපුවෙහි පැරණි බලකාවූ සංචාරෙනය කිරීම, රටවල් 48 ක් සඳහා විසා බලපෑය දිරිස කිරීම, සංචාරක බද්ද අත්හිටුවීම සහ සංචාරක හෝටල් සහ වාහන හිමියන්ට සහන ලබා දීම ආදිය ඒ අතර විය.

මූල්‍ය පද: ශ්‍රී ලංකාව, සංචාරක කර්මාන්තය, covid 19 චෝරසය, බලපෑම

¹ ayeshaamadumali@gmail.com, ආර්ථිකවිද්‍යා අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

ශ්‍රී ලංකාවේ උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාල / විද්‍යායතන තෝරා ගැනීමට බලපාන සාධක

ච්‍ර. ඩී. සි. නෙශානි ¹

සංකීර්ණය

ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමානය වන විට උසස් අධ්‍යාපන අවස්ථා වර්ධනය වී තිබේ. ඒ අනුව වත්මන් තරුණ පරපුර උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා වැඩි නැගුරුතාවයක් දක්වමින් බොහෝ පිරිසක් ඒ සඳහා පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාල/විද්‍යායතන තෝරා ගැනීමේ ප්‍රවෘත්තාවයක් ඇති බව හඳුනාගත හැකිය. මෙම අධ්‍යාපනයේ අරමුණ වන්නේ සිසුන් උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාල/විද්‍යායතන තෝරා ගැනීමට බලපාන සාධක හඳුනාගැනීමයි. හිම බෝල තියදිය යොදාගෙන දකුණු පළාතේ තරුණ ප්‍රජාව 50 දෙනෙක් නියදිය ලෙස ගනු ලැබේය. ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමය මගින් දත්ත රස්කර විස්තරත්මක සංඛ්‍යානය භාවිතයෙන් දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීමට SPSS හා Excel මැදුකාංග හාවිත කර ඇත. දත්ත විශ්ලේෂණයේ ප්‍රතිඵලවලට අනුව පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාල/විද්‍යායතන තෝරාගැනීමට හේතු වන ප්‍රධාන සාධකය ලෙස අ.පො.ස උසස් පෙළ විභාගයේ පවතින අධික තරගකාරීන්ට ය සහ රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාල සඳහා තේරීමට Z අගය ප්‍රමාණවත් නොවීම බව අනාවරණය විය. එමෙන් ම රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාල සඳහා තේරීපත් වූ අය ද ප්‍රතිඵල පැමිණ වසරක් යනුතුරු බදවා ගැනීම සිදු නොකිරීම, නවක වදය, කැමති විශ්වවිද්‍යාලය නොලැබීම, කැමති පාඨමාලාවට නොතේරීම, උපාධිය අවසන් කිරීමට දීර්ඝ කාලයක් ගතවීම, වසරක තුනක කාලයකින් විශේෂ උපාධියක් ලබා ගැනීමට හැකි වීම යන සාධක මෙම තෝරා ගැනීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය විය. එමෙන් ම අ.පො.ස උසස් පෙළ ප්‍රතිඵල පැමිණීමට පෙර අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල මත උපාධිය ආරම්භ කිරීමට අවස්ථාව සලසා තිබේ, ජාත්‍යන්තර විශ්වවිද්‍යාල මගින් පිරිනමන උපාධි පාඨමාලාවන් මෙට දී හැඳුරීමට හැකිවීම, පුරුණ කාලීන හා අර්ථ කාලීන වශයෙන් තමන්ට රුවී පරිදි උපාධිය හැඳුරීමට හැකිවීම, යකියා වෙළඳපොළට උචිත ප්‍රමිතගත උපාධි හා පොදුගලික ආයතන අතර පවතින පුහුල් සබඳතාවය තිසු යකියාවලට වැඩි ඉඩ ප්‍රස්ථාවක් ලැබීම යන හේතු ද බලපා ඇති බව අනාවරණය විය. පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාලයක් තෝරා ගැනීමේ දී එය විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාවේ අනුමත වීම පිළිබඳව ද අවධානය යොමු කරන බව අධ්‍යාපනයෙන් තහවුරු විය. තවද පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාල/විද්‍යායතන අනුගමනය කරනු ලබන මහජන සම්බන්ධතා ක්‍රමෝපායන් හා වඩාත් තාප්තිමත් සේවයක් සැපයීම සිසුන් පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාල/විද්‍යායතන තෝරා ගැනීමට අදාළ තීරණාත්මක කාර්යයනාරයක් ඉටු කරන බව අධ්‍යාපනයෙන් තහවුරු විය.

මූල්‍ය පද: ශ්‍රී ලංකාවේ උසස් අධ්‍යාපනය, පොදුගලික විශ්වවිද්‍යාල/විද්‍යායතන, මහජන සම්බන්ධතාව

¹ chamudihashani@gmail.com, ජනසන්නිවේදන අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

ශ්‍රී ලංකාවේ රැකියා වෙළඳපොල සඳහා විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයේ යෝග්‍යතාවය

අච්. එච්. ආර්. ඩී. එම්. බණ්ඩාර¹

සංකීර්ණය

අ.පො.ස උසස් පෙළ විභාගයට පෙනී සිටින අපේක්ෂකයන් අතරින් 23,000 ක් පමණ පිරිසක් පමණක් වාර්ෂිකව විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය සඳහා සුදුසුකම් ලබා ගත්තද විශ්වවිද්‍යාල සිපුන්ට ලබාගත් දැනුම ප්‍රායෝගිකව යොදා ගතිමින් රැකියාවක නිරතවීමට අවස්ථාව තොලැබේ. මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වන්නේ දැනට උපාධිය අවසන් කර ඇති උපාධිධාරීන් තම උපාධියට සුදුසු පරිදි උගත් දැ උපයෝගී කරගතිමින් එලදායී රැකියාවන්හි නිරත වනවාදයි සෞයාබැලීම, විශ්වවිද්‍යාලයන්වල ඒ ඒ විෂයයන්ට අදාළව දැනට පවත්නා විෂය නිරදේශයන් රැකියා වෙළඳපොල සඳහා කෙතෙක් යුතුව සුදුසු වන්නේදැයි සෞයා බැලීම සහ විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මකභාවය රැකියා වෙළඳපොලට සුදුසු ආකාරයට ඉහළ තැබූමේලා ක්‍රියාත්මක කර ඇති හා යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව සලකා බැලීම යන කරුණු වේ. මෙම පර්යේෂණයේ සංගහනය ලෙස 2019 වර්ෂයේදී උපාධිය අවසන් කළ උපාධිධාරීන් හැඳින්විය හැකි අතර කැලුණීය විශ්වවිද්‍යාලයේ ඉගෙනුම ලබා 2019 වර්ෂයේදී තම උපාධිය අවසන් කළ උපාධිධාරීන් ස්තාන සසම්භාවී තියුණුම් කුමය යටතේ තියැදිය සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී. මෙම පර්යේෂණය සඳහා ප්‍රශ්නාවලියක් යොදාගෙන සිපුන්ගෙන් ලබාගත් ප්‍රාථමික දත්ත මෙන්ම සංඛ්‍යාලේඛන හා දත්ත අධික්ෂණ ඒකකයෙන් ලබාගත් ද්වීතීයික දත්ත ද යොදා ගන්නා ලදී. රස්කරගත්තා ලද දත්ත SPSS මෘදුකාංගය හාවිතයෙන් විශ්ලේෂණය කරන ලදී. මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රතිඵල ලෙස දැක්විය හැක්කේ රැකියා වෙළඳපොල තුළ පවතින ඉල්ලුම තාක්ෂණයන් සමග යාවත්කාලීන ව්‍යවද විශ්වවිද්‍යාල විෂය නිරදේශයන්හි පවතින කරුණු යාවත්කාලීන තොවීම හා තාක්ෂණික වශයෙන් ප්‍රායෝගික දැනුමක් උපාධිධාරීන්ට තොමැති වීම විභාල ගැටළුවක් වන බවයි. එමෙන්ම රුපය විසින් විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයේ වෙනසක් ඇති කිරීම උදෙසා විෂය නිරදේශයන් ආර්ථික මුල් කරගත් කුමවේදයකට සැකසීම, හාඡා හා තොරතුරු තාක්ෂණ අධ්‍යාපනයට ප්‍රමුඛත්වය ලබාදීම හා ජාතික අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තියක් සැකසීම වැනි ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් යෝජනා කර ඇත. මෙම පර්යේෂණයෙන් ලබාගත හැකි නිගමනය වනුයේ රැකියා වෙළඳපොලට ගැලපෙන ආකාරයෙන් උපාධිධාරීන් බිජිකිරීමේ අවශ්‍යතාවක් ඇති බවත් කඩිනමින් ඒ සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු බවත්ය.

මූල්‍ය පද: රැකියා වෙළඳපොල, විශ්වවිද්‍යාල, විෂය නිරදේශය, උපාධිධාරීන්, අධ්‍යාපනය

¹ thilakmb96@gmail.com, සමාජ සංඛ්‍යානය අධ්‍යාපනාංශය, කැලුණීය විශ්වවිද්‍යාලය

ගුණාත්මක අධ්‍යාපනය සහ තිරසර සංවර්ධනය

ච්. එ. එම්. එනුමනායක ¹

සංකීර්ණය

ගෝලීය වශයෙන් 2030 වර්ෂය වන විට ඉටුකර ගැනීමට අපේක්ෂිත තිරසර සංවර්ධන අරමුණු 17 අතුරින් සිවිවන අරමුණ බවට පත්ව ඇත්තේ ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් ලබා දීමයි. එහි පරිමාර්ථය වී ඇත්තේ “සියල්ලන් ඇතුළත් කර ගත් හා සාධාරණ ගුණාත්මක අධ්‍යාපනය සහ සියල්ලන් උදෙසා ජීවිත කාලීන ඉගෙනුම් අවස්ථා ප්‍රවර්ධනය කිරීම” යන්නයි (www.undp.org). ලෝක බැංකුව පෙන්වා දෙන ආකාරයට ශ්‍රී ලංකාවේ ලම්යෙකු සාමාන්‍යයෙන් වසර 13ක පාසල් අධ්‍යාපනයක් සම්පූර්ණ කරන නමුත් එහි ගුණාත්මකභාවය සමග සැසදු විට ලමයෙකට හිමිව ඇත්තේ වසර 8.3කට සමාන ඉගෙනුමක් පමණි. ඒ අනුව වසර 4.7 ක ඉගෙනුම් පරතරයක් නිරමාණය වී තිබේ (ලෝක බැංකුව, 2018). ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අධ්‍යාපන ප්‍රවේශය ප්‍රතිල් කිරීම අරමුණු කර ගත් එකක් වන අතර පසුගිය දශක කිපයේ දී 92.7% ක ප්‍රංෂතීය සාක්ෂරතාවයක් සාක්ෂාත් කර ගෙන ඇත (මහ බැංකු වාර්ෂික වාර්තාව, 2019). නමුත් නාගරික හා ග්‍රාමීය වශයෙන් අධ්‍යාපනයේ පවත්නා අසමානතා සැලකීමේ දී උදාහරණ වශයෙන් පාසල් වර්ගය අතර පවත්නා වෙනස්කම් සහ ඒවායේ යෝග්‍යතාවය අනුව දරුවන්ගේ ඉගෙනුම් සහ අධ්‍යාපනයේ එල සීමා වී තිබේ. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ ගුණාත්මක අධ්‍යාපන ප්‍රවේශය වෙත පවත්නා අසමාන අවස්ථා මොනවාද යන්න හඳුනා ගැනීම මෙම අධ්‍යාපනයේ ගැටුව වන අතර මෙහින් ඇති වන ප්‍රතිවිෂාක පිළිබඳ විමසීම ද මෙහි අරමුණ විය. මේ සඳහා ද්විතීයික දත්ත යොදා ගෙන ඇති අතර ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තු වාර්තා, අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා, වෙනත් ආයතනීක වාර්තා, පොත් පත් හා සගරා ආදිය හාවිත කර ඇත. ඒ අනුව පාසල් වර්ගය, රුරුවරුන්ගේ ගුණාත්මකභාවය හා සම්පත් යොදුවුම් හා පාසල් කළමනාකරණය තුළ අසමානතා තිබෙන බවත්, ඒවා ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් සඳහා බලපාන බවත් හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. මෙම අසමාන ඉගෙනුම් අවස්ථා දරුවන්ගේ ඉගෙනුම් එළයන්හි අසමානකම් වලට තුවූ දෙන අතර එය ජාතික විභාග වල කාරුය සාධා වාර්තා සහ අධ්‍යාපන පරෝශ්‍යෙන් හා ඇගයිම් මධ්‍යස්ථාන වාර්තා මෙහින් විද්‍යාමාන වේ. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අධ්‍යාපනය සඳහා සියල්ලන්ම ඇතුළත් වීම සාක්ෂාත් කර ගැනීමට උත්සාහ කරන නමුත් අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මක බව සම්බන්ධයෙන් අසමානතා පවතින බව මතාව පැහැදිලි වේ.

මූල්‍ය පද : ගුණාත්මක අධ්‍යාපනය, අධ්‍යාපන අසමානතා, තිරසර සංවර්ධනය, ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අධ්‍යාපනය

¹ ayeshaamadumali@gmail.com, ආර්ථිකවිද්‍යා අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලයේ සිපුන්ගෙන් අධ්‍යාපනයට COVID 19 වසංගතයේ බලපෑම

ජන්. එම්. එස්. එච්. එස්. මධුජානි¹, ඩී. ජී. එච්. එච්. අමරකෝන්², ඩී. ඩී. එම්. සෙව්වන්දී³

සංක්ෂේපය

කොරෝනා වෛරසය යනු සෙම්ප්‍රතිශ්‍යාවේ සිට දරුණු නිදහ්‍යත ග්‍රැව්සන රෝග දක්වා වර්ධනය විය හැකි රෝගාබාධ ඇති කරන විශාල වෛරසයකි. මෙය වීනයෙන් ආරම්භ වී ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු රටවල් 250කට අධිකව ව්‍යාප්ත විය. මේ හේතුවෙන් ලංකාවේ සියලුම අංශ කෙරෙහි විශාල බලපෑමක් එල්ල විය. එමගින් අධ්‍යාපනය කෙරෙහිද විශාල බලපෑමක් සිදු විය. ඒ අනුව එම වෛරසය හේතුවෙන් සියලුම විශ්වවිද්‍යාල මාස 5ක පමණ අඛණ්ඩව වසා දැමූණි. මෙලස විශ්වවිද්‍යාල වසා දැමීම හේතුවෙන් කැලණීය විශ්වවිද්‍යාල සිපුන් අධ්‍යාපනික, තාක්ෂණික හා ආර්ථික වශයෙන් මුහුණ දුන් ගැටුපු පිළිබඳ අධ්‍යනය කිරීම මෙම අධ්‍යනයේ මූලික අරමුණ විය. කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලයේ එය හතරක් තෝරා ගෙන එයින් එක් එක් සිසර වලින් විද්‍යාපරීන් 100 බැංගින් ගෙන 400ක නියැදියක් පොකුරු සසම්භාවී නියැදුම් ක්‍රමය මගින් තෝරාගන්නා ලදී. අධ්‍යනය සඳහා ප්‍රාථමික දත්ත යොදාගත් අතර එහිදී ප්‍රයාශනමාලා ක්‍රමය මගින් දත්ත ලබාගන්නා ලදී. වගු හා ප්‍රස්ථාර වැනි සරල සංඛ්‍යාන ක්‍රම මෙන්ම කළීවර්ග පරික්ෂාව වැනි පරික්ෂණ ක්‍රම මගින් දත්ත විශ්ලේෂණය කරන ලදී. කොරෝනා සමයේ ඇදිරි නීතිය දැමීම හේතුවෙන් ඔවුන්ට අධ්‍යාපන අවස්ථා බොහෝදුරට සිමා විය. මාරුගත අධ්‍යාපන ක්‍රමය හරහා අධ්‍යාපන කටයුතු සිදු කිරීමේදී පොලොන්තරුව, අනුරාධපුර වැනි දුෂ්කර ප්‍රදේශවල සිපුන්ට තාක්ෂණික මෙන්ම ආර්ථික ගැටුපු නිසා දේශීලු වලට සහභාගි විමට නොහැකි විය. පළමු වසර හා දෙවන වසර සිපුන්ට එම අවස්ථාවද අහිමි වූ අතර මෙහිදී වැඩි වශයෙන් බලපෑම් එල්ල වූයේ ඔවුන්ටය. ඒ අනුව COVID 19 වසංගතය කැලණීය විශ්වවිද්‍යාල සිපුන්ගේ අධ්‍යාපනයට අනිතකර ලෙස බලපා ඇති බව දත්තවලට අනුව නිගමනය කළ හැකිය. විභාග කටයුතු සිපුන්ට පිඩිනයක් තොවන ආකාරයට පැවැත්වීම, සිපුන්ගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත පිළිවෙත් නිවැරදිව අනුගමනය කිරීම, ඇගයීම් ලකුණු සාමාන්‍යයෙන් ලබාදෙන ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි කිරීමට කටයුතු කිරීම කොරෝනා වෛරසය නිසා සිපුන්ට බලපෑ අධ්‍යාපන ගැටුපු වලට විසයුමක් ලෙස යෝජනා කළ හැකිය.

මූල්‍ය පද: කොරෝනා වෛරසය, අධ්‍යාපනය, විශ්වවිද්‍යාල සිපුන්

¹ sachinimadhushni1997@gmail.com, සමාජ සංඛ්‍යානය අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

² harshanithilona@gmail.com, සමාජ සංඛ්‍යානය අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

³ madukasewwandi890@gmail.com, සමාජ සංඛ්‍යානය අධ්‍යනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

ව්‍යවසායකත්වය සඳහා කැලණිය විශ්වවිද්‍යාල සිපුන්ගේ නැමුරුව

චිං. එ. වි. ඩී. කො. අනුකෝරල¹

සංකීර්ණය

නව ව්‍යාපාර ඇරීම නැතහෙත් පවතින ව්‍යාපාරයකට නව මූහුණුවරක් ගෙන ඒම යන අර්ථ දැක්වීම අපට ව්‍යවසායකත්වයට ලබාදිය හැකිය. රටක ආරම්භකයට විශාල බලපෑමක් සිදු කළ හැකි බල ප්‍රහවයක් ලෙස ව්‍යවසායකත්වය අපට හඳුනාගත හැක. නමුත් වර්තමනයේ පවත්නා ව්‍යාපාරවලින් බොහෝමයක හිමිකාරීත්වය දරන්නත් වන්නේ ව්‍යාපර පිළිබඳ වැඩි දුර අධ්‍යාපනයක් නොලැබූ සාමන්‍ය පුද්ගලයන් ය. ඒ අනුව උසස් අධ්‍යාපනයක් ලැබූ විශ්වවිද්‍යාල සිපුන්ද නව ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමට නැමුරුවක් දක්වයි ද? නොදක්වයි ද? යන්න විමසීම සහ එයට බලපාන සාධක ගවේෂණය මෙන්ම සිපුන් තුළ ඇති ව්‍යාපාරික දැනුම වර්ධනය කිරීමට යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම මෙම පරීක්ෂණයේ මූලික අරමුණ වේ. ඒ අනුව, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ පිය හතරක් තෝරා ගෙන එයින් එක් එක් වසර වලින් විද්‍යාර්ථීන් 100 බැඟින් ගෙන 400ක නියැදියක් කොටස් නියුතුම් ක්‍රමය මගින් තෝරාගත්තා ලදී. අධ්‍යාපනය සඳහා ප්‍රාථමික දත්ත යොදාගත් අතර එහිදී ප්‍රශ්නමාලා ක්‍රමය මගින් දත්ත ලබා ගන්න ලදී. වගු, ප්‍රස්තාර හා කයිවර්ග පරීක්ෂාව වැනි පරීක්ෂණ තුම මගින් දත්ත විශ්ලේෂණය කරන ලදී. නව ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමේදී අවධානමක් ගැනීමට සිදු වන අතර එම අවධානමට මූහුණදීමට සිපුන් බිඟ විමද, නව ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට ඔවුන්ට මූලික ප්‍රාග්ධනයක් නොමැති වීම, ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට ව්‍යාපාර පිළිබඳ දැනුමක් නොමැති වීම, මෙලෙස ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය සම්පත් රුපාණවත්ව නොලැබීම යන ගැටුපු හඳුනාගත හැකිවිය. එසේම වර්තමාන ලෝකයක් මූහුණ දී ඇති කොරෝනා වසංගතය නිසා අද නව නිර්මාණ හා නව ව්‍යාපාර පිළිබඳ බොහෝ සිපුන්ගේ අවධානය යොමු වී ඇති අතර ඒ සඳහා රුපාල බලධාරීන් ඊට දිරිගැනීවීම් සිදු කිරීම, විශ්වවිද්‍යාල සිපුන්ගේ ව්‍යාපාරික දැනුම වර්ධනයට විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, නව ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධනය රුප්‍රය විසින් පහසු කුම යටතේ සැලසීම නව ව්‍යාපාර ඇරීමට සිපුන්ගේ නැමුරුව වැඩි කිරීමට උපකුම ලෙස යෝජනා කළ හැකිය.

මූල්‍ය පද: විශ්වවිද්‍යාල සිපුන්, නව ව්‍යාපාර ඇරීම

¹ vvimukthiathukorala@gmail.com, අලෙවි කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂකය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය